

REGULAMENTUL SERVICIULUI PATRULARE RUTIERĂ

Organizarea activității de supraveghere a circulației rutiere

Prezentul Regulament este elaborat în scopul sporirii responsabilităților agenților de circulație la respectarea și executarea cu strictețe a legilor și ordinii de drept, întru stabilirea normelor și atribuțiilor serviciului patrulare rutieră, drepturile și obligațiunile în activitatea de supraveghere și control a respectării normelor de circulație pe drumurile publice, precum și modul de acțiune al agentului de circulație în vederea sporirii nivelului de randament cât și pentru apropierea și ridicarea imaginii poliției față de societate.

Baza legală a activității de supraveghere a traficului rutier o constituie Constituția Republicii Moldova, Codul contravențional, Codul penal, Codul de procedură penală, Legea cu privire la poliție, Legea privind siguranța traficului rutier, Regulamentul circulației rutiere, alte acte legislative și normative și prezentul Regulament.

CAPITOLUL I

I. Principiile de supraveghere a circulației rutiere

Organizarea activității de supraveghere a traficului rutier prevede conlucrarea cu diferite servicii în timp și în spațiu a forțelor subdiviziunilor poliției rutiere pentru soluționarea cu succes a sarcinilor trasate.

1) Activitatea de supraveghere a traficului rutier include măsuri de profilaxie, investigații, control, supraveghere și autorizare în domeniul siguranței circulației rutiere, totodată asigură ordinea publică și contribuie la combaterea criminalității.

2) Unul din principiile de bază a activitatea de supraveghere a traficului rutier este respectarea strictă a legalității, dreptului omului, publicității și umanismului, prioritatea vieții și integrității corporale a participanților la trafic, respectarea intereselor persoanei, societății și ale statului în activitatea de garantare a siguranței traficului rutier.

3) Efectivul antrenat în activitatea de supraveghere a traficului rutier este organizat în unități de front (inclusiv specializate): batalioane, detașamente, companii, plutoane și grupuri.

Pentru asigurarea escortării, patrulării cu elicopterul, precum și pentru acordarea ajutorului practic organelor afacerilor interne, împreună cu Direcția poliție rutieră sau în componența uneia din subunitățile de front ale acesteia pot fi formate detașamente (plutoane, grupuri) speciale.

Modul de formare a subunităților de front din cadrul Direcției poliție rutieră a Departamentului poliție este stabilit de Ministerul Afacerilor Interne.

4) Secția securitate și control al serviciului poliției rutiere (SSCSPR) al Direcției poliție rutieră organizează activitatea subunităților poliției rutiere și le acordă ajutor practic și metodic în domeniul siguranței traficului rutier, efectuează controale ale activității efectivului, inclusiv și camuflate, cu automobile obișnuite, fără inscripții și semne distinctive.

II. Activitatea de evidență și analiză

5) Evidența și analiza informației, este necesară pentru aprecierea obiectivă și sub toate aspectele a activității de supraveghere a traficului rutier.

Evidenței și analizei sunt supuse toate accidentele în trafic care au avut loc pe teritoriul deservit, infracțiunile care sunt comise cu utilizarea unităților de transport, datele despre starea disciplinară și respectarea legislației în activitatea lucrătorilor poliției rutiere, propunerile de la întreprinderi și formațiuni obștești, de asemenea de la cetățeni în ce privește perfecționarea activității poliției și asigurarea securității traficului rutier.

6) Activitatea referitor la analiza accidentelor în trafic este organizată de către comandantul subunității de front, iar unde lipsesc astfel de subunități - șeful subdiviziunii teritoriale al poliției rutiere. Nemijlocit analiza accidentelor în trafic și practiciile administrative se efectuează de persoanele, responsabile conform atribuțiilor de serviciu.

7) Conducerea forțelor și mijloacelor poliției rutiere se efectuează de către comandantul subunității de front (șeful subdiviziunii teritoriale poliției rutiere) prin intermediul unităților de gardă.

8) Activitatea unității de gardă în organizarea și coordonarea efectivului antrenat în supravegherea traficului rutier este reglementată de actele normative în vigoare.

III. Planificarea lucrului

9) Activitatea de supraveghere a traficului rutier se desfășurează în conformitate cu planurile trimestriale întocmite de către comandanții subunităților de front în baza evidenței și analizei rezultatelor activității și procedurii contravenționale.

10) Planurile de lucru trebuie să conțină măsurile privind îndeplinirea cerințelor, ordinelor și dispozițiilor MAI, precum și acțiuni referitor la perfecționarea activității serviciului, sporirea eficienței activității în respectarea strictă a legislației.

11) Conform rezultatelor îndeplinirii măsurilor planificate se întocmește nota informativă ce urmează a fi prezentată persoanei care a aprobat planul la Direcția poliție rutieră. În caz de neîndeplinire a unei măsuri, în nota informativă se indică motivul, iar în caz de necesitate se stabilește un alt termen de executare.

De asemenea, sunt indicate măsurile îndeplinite suplimentar, iar rezultatele realizării planurilor se examinează în cadrul ședințelor operative ale efectivului.

12) Controlul asupra îndeplinirii măsurilor planificate este efectuat de către comandantul subunității de front (șeful subdiviziunii teritoriale a poliției rutiere).

IV. Pregătirea, instrucțiunea, repartizarea

13) Persoanele antrenate în activitatea de supraveghere a traficului rutier se prezintă în subdiviziune cu 15 minute înainte de instrucțiune, despre care fapt se raportează persoanei de serviciu și comandantului.

14) Persoanele care intră în exercițiul funcțiunii sunt obligate să poarte uniformă conform anotimpului, să aibă aspect exterior îngrijit și echipamentul în stare de funcționare. Către începutul serviciului, ele trebuie să aibă asupra sa:

- legitimația de serviciu;
- permis de conducere cel puțin de categoria „A, B ,C”;

- insigna și semnele distinctive;
- regulamentul circulației rutiere;
- extras din Codul contravențional;
- formulare de procese-verbale;
- formulare pentru schița accidentului de circulație și alte formulare necesare;
- registru de evidență al activității și a contravențiilor depistate;
- carnet pentru notarea informațiilor operative (lista vehiculelor anunțate în căutare, a unităților de transport răpite, portretele verbale, semnalmentele, fotografiile persoanelor căutate);
- fișa postului, rutei de patrulare;
- lanternă electrică de buzunar;
- fluier;
- stilou, creion, riglă, radieră, cretă;
- servietă;
- ruletă;
- baston de dirijare;
- vestă luminiscentă;
- mijloace tehnice și speciale necesare.

15) Înainte de desfășurarea instrucțiunii, efectivul antrenat în supravegherea traficului rutier face cunoștință cu situația operativă în sectorul unde va efectua serviciul, ruta de patrulare și semnează.

16) Se eliberează armele din dotare, munițiile, mijloacele de legătură, mijloacele speciale și mijloacele individuale de protecție, despre care fapt se efectuează o semnătură în “Registrul de eliberare și primire a armamentului și mijloacelor tehnice speciale”.

17) Primirea și încărcarea armelor se efectuează sub supravegherea comandanților nemijlociți, în locul special destinat pentru aceasta.

18) Instrucțiunea efectivului ce intră în serviciu o efectuează șefii (loctiitorii) organelor de poliție, șefii poliției rutiere sau persoanele responsabile numite de conducerea subdiviziunilor.

19) Efectivul se aliniază în formație, iar persoana de serviciu raportează despre pregătirea efectivului către instrucțiune persoanei responsabile.

20) Persoana responsabilă trebuie:

- să se convingă de disponibilitatea efectivului pentru exercitarea serviciului și să întreprindă măsuri în vederea lichidării neajunsurilor depistate;
- să informeze efectivul prin intermediul persoanei de serviciu, despre accidentele în trafic comise pe teritoriul deservit și situația operativă creată, folosind informația disponibilă;
- să atenționeze efectivul asupra necesității manifestării unei atitudini respectuoase față de participanți la trafic, măsurilor de securitate personală, respectării legalității;
- să verifice cunoștințele efectivului privind drepturile sale, obligațiunile generale și speciale, însușirea informației și situației operative.

Ulterior comandanții de subdiviziuni (comandanții de plutoane, de companii, șefii poliției rutiere) anunță repartizarea efectivului, mijloacelor poliției rutiere și verifică primirea fișelor postului respectiv, rutei de patrulare.

21) Repartizarea pe rutele de patrulare este o parte componentă a instrucțiunii, care se efectuează în baza unei analize complexe, care conține informații referitor la

accidentele în trafic și situația criminogenă pe sectorul deservit, unde prevede amplasarea forțelor și mijloacelor poliției rutiere.

Ca excepție, cu acordul șefilor unităților de front se permit abateri de la ruta de patrulare, în cazurile:

- măsurilor în masă sau întruniri;
- situațiilor excepționale;
- calamităților naturale;
- sporirii frecvenței accidentelor de circulație pe un sector anumit;
- agravării situației criminogene.

22) Supravegherea traficului rutier se exercită de echipele poliției rutiere, care sunt compuse din două sau mai multe persoane.

Patrurile compuse din mai multe persoane au drept scop intensificarea controlului asupra traficului rutier și se repartizează în locurile ce prezintă pericol pentru traficul rutier, precum și pentru desfășurarea acțiunilor operative.

23) Instrucțiunea se încheie cu pronunțarea ordinului de intrare în exercițiul activității de asigurare a securității traficului rutier și menținerea ordinii publice.

V. Formele și metodele de exercitare a activității de supraveghere circulației rutiere

În sensul dispozițiilor legale în vigoare, polițistul rutier este ofițerul sau agentul de poliție specializat în domeniul circulației pe drumurile publice, care poartă uniformă și accesorii distincte, specifice poliției rutiere.

24) Formele principale de exercitare a activității de supraveghere a circulației rutiere sunt:

- a) patrularea cu automobile, motociclete și elicoptere;
- b) patrularea pedestră (pe jos);
- c) serviciul la posturi (inclusiv staționare);
- d) escortarea autovehiculelor cu destinație specială.

25) Supravegherea traficului rutier cu utilizarea autovehiculelor poate fi deschisă (obișnuită) și mixtă. Controlul deschis se efectuează de inspectori cu automobile și motociclete vopsite în mod special. Controlul mixt se efectuează concomitent cu ajutorul a două automobile, unul dintre care este amenajat special și dispune de semne distinctive, iar altul este obișnuit.

26) Patrurile de serviciu, care efectuează controlul mixt interacționează între ele și coordonează acțiunile, efectuând legătură prin radio.

27) La patrularea rutieră cu folosirea autovehiculelor sau motocicletelor de patrulare special amenajate, se aplică următoarele procedee de bază:

a) deplasarea în torentul autovehiculelor (pentru controlul asupra comportării conducătorilor de vehicule în scopul preîntâmpinării accidentelor și depistării cazurilor de încălcare a regulilor de circulație);

b) deplasarea în fața torentului autovehiculelor cu o viteză ce nu o depășește pe cea stabilită (în scopul preîntâmpinării depășirilor de viteză);

c) staționarea vehiculului în locurile primejdioase pentru traficul rutier (în scopul lichidării pericolului și curmării cazurilor de încălcare a regulilor de circulație de către conducătorii de vehicule și pietoni).

În scopul asigurării securității personale este necesar ca pe timp de noapte la controlul conducătorilor auto, pasagerilor și bagajelor agentul de circulație este totalmente responsabil de acțiunile sau inacțiunile sale.

d) staționarea automobilului sau a motocicletei de patrulare în locurile cu cea mai bună vizibilitate pentru toți participanții la trafic, cu deplasarea simultană pe jos a agentului de circulație pe sectoarele cu cel mai intens trafic rutier.

Aplicarea unui sau altui procedeu, alternarea lor și alegerea vitezei de deplasare sunt determinate de obligațiunile puse în timpul instrucțiunii și de situația creată pe ruta de patrulare.

28) Patrularea cu elicopterul este efectuată preponderent pe drumurile publice, locale și naționale cu o intensitate sporită a traficului rutier. Echipele de patrulare cu elicoptere se formează din efectivul unor subunități de front speciale.

29) Cu ajutorul elicopterului se efectuează acordarea primului ajutor medical urgent persoanelor accidentate și transportarea lor la instituțiile medicale, controlul asupra traficului rutier, însoțirea coloanelor de automobile, asigurarea acțiunilor de masă cu participarea unui număr mare de autovehicule și de oameni, căutarea conducătorilor de autovehicule care au părăsit locul accidentului, precum și celor răpite.

30) Comandantul de grup comunică la unitatea de gardă a subunității de front modul și orele de lucru ale elicopterului pe parcursul a 24 ore, locul și timpul patrulării. Înainte de decolare el efectuează instrucțiunea efectivului participant la patrularea cu elicopterul.

Din componența echipei de patrulare cu elicopterul fac parte agentul de circulație superior (comandantul echipei de patrulare), un lucrător medical, iar în componența fiecărui automobil de patrulare - doi inspectori.

31) Patrularea pedestră se efectuează în scopul supravegherii traficului rutier pe sectoare nu prea mari de drum (1-1.5 km), cu circulație intensă, ce prezintă pericol de accident.

La patrularea pedestră, controlul asupra traficului rutier se efectuează în mod deschis prin deplasare pe linia de marcaj a axei drumului, pe marginea trotuarului sau a drumului. Locul de patrulare este ales astfel, ca polițistul să fie bine observat de către un număr mai mare de participanți la circulație pentru a avea posibilitatea de a curma la timp încălcarea regulilor de circulație.

Este interzisă aflarea agentului de circulație pe partea carosabilă a drumului în condiții de vizibilitate redusă sau când drumul e lunecos, precum și fără vestă luminiscentă pe timp de noapte și/sau zi.

32) În timpul serviciului la posturi se acordă o deosebită atenție căutării conducătorilor de vehicule, ce au părăsit locul accidentului, depistării unităților de transport răpite, cât și a celor defectate ce pun în pericol securitatea traficului rutier, a celor folosite în scopuri contrare destinației și în scopuri criminale.

Pentru activitatea la posturile staționare, în timpul nopții, conform deciziei conducerii pot fi antrenate echipe de patrulare, formate din lucrători ai altor subdiviziuni de poliție.

33) Posturile staționare, unde serviciul este organizat neîntrerupt pe parcursul a 24 ore, sunt înzestrate cu mijloace tehnice speciale, cu utilaj medical și medicamente în conformitate cu lista-tip cu registre de primire și predare a postului, de înregistrare a indicațiilor primite, a autovehiculelor aflate în căutare.

Teritoriul din preajma postului trebuie să fie bine iluminat, în scopul asigurării securității în activitatea lucrătorilor de poliție.

34) Metodele principale de exercitare a serviciului de patrulare rutieră sunt:

a) supravegherea traficului rutier constă în controlul vizual sau cu ajutorul unor mijloace tehnice speciale în scopul respectării de către participanții la trafic a normelor și regulilor stabilite, precum și în aprecierea utilității și eficienței organizării existente a traficului;

b) atenționarea participanților la trafic - prezintă o acțiune de influență asupra comportării lor prin însăși aflarea patrului rutiere pe sectorul cu trafic intens al rutei (postului), la locul accidentului sau calamității, cât și prin lămurire, avertizare verbală a conducătorilor de autovehicule la oprirea lor;

c) acțiunile de dispoziție - reglare - sunt considerate acțiunile desfășurate în procesul exercitării supravegherii în scopul lichidării obstacolelor din trafic, aceste acțiuni fac parte din dirijarea circulației prin gesturi și poziții (anexa 1 a RCR), care se efectuează în locurile cu trafic temporar aglomerat, în locurile unde au avut loc calamități naturale sau accidente în trafic, la defectarea semafoarelor, la asigurarea traversării drumurilor de către pietoni și în alte cazuri de agravare a situației în traficul rutier;

d) intervenția - în caz de încălcare a normelor de drept, care constă în reacționarea obligatorie la acțiunile participanților la trafic în scopul preîntâmpinării accidentelor, curmării încălcărilor și prevenirii eventualelor consecințe, aplicării acțiunilor de influență asupra contraveniențelor.

VI. Modul de acțiune a agentului de circulație în activitatea de supraveghere circulației rutiere

6.1 Modul de acțiune în trafic

35) În timpul exercitării supravegherii circulației rutiere pe ruta de patrulare (la post), selectând eficient formele și metodele, aplicând mijloacele din dotare se efectuează următoarele acțiuni:

a) controlul asupra circulației rutiere a transportului și a pietonilor, remarcă și contracarează cazurile de încălcare a regulilor de circulație rutieră din partea acestora;

b) întocmirea materialelor corespunzătoare față de persoanele ce încalcă regulile de circulație;

c) se organizează înlăturarea obstacolelor ce împiedică circulația. Dacă obstacolele nu pot fi înlăturate imediat, agentul de circulație i-a măsuri în scopul marcării și îngrădirii locurilor periculoase, preîntâmpinându-i pe participanții la trafic;

d) se verifică permisele de conducere, actele de înmatriculare la conducătorii de vehicule, corespunderea numerelor agregatelor autovehiculelor cu datele de înmatriculare, la persoanele cu răspundere materială și care însoțesc încărcăturile - documentele pentru bunurile materiale transportate, iar în caz de necesitate verifică în prezența lor dacă corespund acestor documente mărfurile, materia primă, semifabricatele, producția finită aflată în autovehicul (lucrătorilor poliției rutiere li se interzice să efectueze fără participarea lucrătorilor serviciilor abilitate controlul mărfurilor sigilate. Asemenea acțiuni se efectuează numai la punctele de control, făcându-se neapărat în foia de parcurs înscrierea corespunzătoare);

e) contracararea și descoperirea cazurilor de transportare ilicită de călători și bagaje.

36) Dacă în rezultatul controlului s-au constatat semne de falsificare a permisului de conducere, a certificatului de înmatriculare, acte cu termenul de valabilitate expirat, aceste documente se ridică, întocmindu-se un proces-verbal. În cazul când permisul de conducere se ridică, conducătorului mijlocului de transport i se eliberează permis provizoriu perfectat corespunzător.

Identificarea conducătorului de vehicul se efectuează în baza buletinului de identitate de care el dispune, iar dacă acesta lipsește, conform bazei de date ÎS Registru „ACCES”.

37) În timpul supravegherii traficului rutier agentul de circulație este obligat să reacționeze la toate cazurile de încălcare a cerințelor RCR.

38) Controlînd modul de respectare a cerințelor RCR de către pietoni, agentul de circulație acordă o deosebită atenție prevenirii și curmării următoarelor încălcări: traversarea drumului în locuri interzise, la semnalul de interzicere al semaforului, deplasarea pietonilor pe carosabilul străzilor și drumurilor unde sunt trotuare, jocul copiilor pe carosabil și în apropierea lui nemijlocită.

39) Temei pentru oprirea vehiculelor de către agentul de circulație pentru control poate servi una din următoarele circumstanțe:

a) prin observare directă sau cu mijloacele tehnice speciale certificate se constată încălcarea regulilor de circulație,

b) când există date și informații veridice, că conducătorul a fost implicat în comiterea infracțiunii sau contravenției, că cu vehiculul se transportă bunuri sau valori provenite din săvârșirea unor fapte ilicite sau în el se deplasează persoane urmărite conform legii;

c) în timpul desfășurării operațiunilor speciale declanșate la decizia conducătorului organului de poliție obiectivul cărora include oprirea tuturor autovehiculelor, sau care fac parte dintr-o anumită categorie;

d) modul neadecvat de conducere (conducere nesigură sau dimpotrivă, agresivă) sau traiectoria neuniformă de deplasare, care presupune starea de ebrietate sau avansată de oboseală a conducătorului, totodată comportarea neadecvată a pasagerilor;

e) aspectul exterior al vehiculului și a încărcăturii, care indică asupra implicării lor în accident de circulație sau infracțiune;

f) necesitatea audierii conducătorilor de vehicule și pasagerilor despre circumstanțele producerii accidentelor în trafic, martori ai căror pot fi;

h) introducerea restricțiilor de circulație pe un sector anumit de drum în cazul apariției obstacolelor ce periclitează siguranța traficului rutier (accident rutier, incendii, avarii, calamități naturale etc.);

i) necesitatea acordării asistenței medicale urgente, indiferent de direcția de deplasare, sau deplasării lucrătorilor de poliție la locurile unde sau produs accidente în traficul rutier sau calamități în cazul în care acestea au avut loc în direcția de deplasare a vehiculului.

Este interzisă oprirea nemotivată a vehiculelor, iar admiterea a asemenea cazuri se consideră drept încălcare a disciplinei de serviciu.

40) Oprirea autovehiculelor se efectuează pentru un timp cât mai redus. În scopul evitării obstacolelor în trafic, nu se recomandă de a stopa concomitent mai multe autovehicule.

În cazul opririi mijloacelor de transport antrenate la transportarea călătorilor colaboratorul de poliție să urce în salon unde în prezența călătorilor să declare motivul opririi și măsurile care vor fi întreprinse în caz de depistare a neregulilor.

41) Automobilele serviciului de asistență medicală, ale serviciului de pompieri și ale altor servicii operative, la care sunt puse în funcțiune dispozitivele speciale de semnalizare sonoră și luminoasă, pot fi oprite în cazurile când agentul de circulație dispune de date autentice că automobilele indicate au fost răpite, sunt folosite în scopuri criminale sau sunt conduse de persoane în stare de ebrietate. În cazurile când conducătorii de vehicule menționate generează situații de avarii, agentul de circulație întocmește și prezintă raportul respectiv în unitatea de gardă.

42) La deplasarea coloanelor și a unor autovehicule aparte însoțite de automobile de patrulare a poliției rutiere sau a poliției rutiere militare a Ministerului Apărării, agentul de circulație ia măsuri în vederea asigurării securității acestor vehicule pe ruta deservită.

43) La supravegherea traficului rutier cu automobilul (motocicleta) de patrulare, în scopul opririi autovehiculului, conducătorul căruia a încălcat regulile de circulație, pot fi utilizate semnalele luminoase și sonore speciale, gesturile cu mâna sau cu bastonul. Conducătorul automobilului (motocicletei) de patrulare este obligat să fie precaut și să se oprească în nemijlocita apropiere din spatele automobilului contravenientului de circulație, echipajul fiind gata să reacționeze la eventualele acțiuni neașteptate. Totodată semnalele luminoase speciale pot fi utilizate în timpul vizibilității reduse în scopul atenționării participanților la trafic.

44) Se interzice, în afara cazurilor excepționale, de a opri autovehiculele pe sectoarele cu vizibilitatea redusă, la cotituri, în apropierea culmei pantelor și după trecerea ei, în fața intersecțiilor, trecerilor de pietoni, pasajelor de nivel cu calea.

45) În cazul când există temeuri suficiente de a presupune că conducătorul de vehicul se află în stare de ebrietate inadmisibilă produsă de alcool sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe, el este înlăturat de la conducerea vehiculului fiind supus testării alcoolscopice și/sau examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, după caz, cu documentarea conform Instrucțiunilor privind interpretarea și aplicare unitară a prevederilor legale în cea ce privește constatarea contravenției de conducere a unui vehicul sub influența băuturilor alcoolice. Conducătorului i se ridică permisul de conducere, iar mijlocul de transport se reține și se transmite, conform actului, la păstrare în unitatea de gardă a subunității de front, a comisariatului de poliție sau la o parcare specială.

46) În cazurile prevăzute de legislația în vigoare, agentul de circulație interzice exploatarea autovehiculelor cu reținerea acestora și întocmirea materialelor corespunzătoare.

47) Agentul de circulație interzice deplasarea ulterioară a autovehiculelor și remorcilor dacă:

- a) nu funcționează frâna de serviciu;
- b) nu funcționează sistemul de direcție;
- c) dispozitivul de cuplare a autotrenului nu asigură cuplarea remorcii;
- d) nu funcționează, pe timp de noapte, precum și în condiții de vizibilitate redusă, farurile și lanternele de gabarit din spate;

e) nu funcționează dispozitivele de ștergere, de spălare și dezaburire a parbrizului din partea conducătorului, în condiții de precipitații abundente;

f) autovehiculul prezintă scurgeri de carburanți.

48) În toate situațiile de depistare a cazurilor de conducere a autovehiculelor cu defecțiuni tehnice, în urma cărora exploatarea lor este interzisă, se întocmește un proces-verbal contravențional.

49) Toate materialele întocmite referitor la încălcările depistate conform legislației în vigoare, după încheierea orelor de serviciu sunt prezentate în subdiviziunile de front în unitatea de gardă, iar în subdiviziunile teritoriale inspectorului pentru procedura contravențională.

50) Se admite aducerea conducătorilor de autovehicule în unitatea de gardă a subunității de front sau a comisariatului de poliție în următoarele cazuri:

a) conducerea autovehiculelor fără acte de înmatriculare, fără documente pentru încărcăturile (mărfurile) transportate, ori când autenticitatea acestora nu poate fi stabilită la locul verificării;

b) lipsa posibilității de a întocmi pe loc materialele privitor la accidente în trafic și încălcarea regulilor de circulație;

c) dacă conducătorul de vehicul este suspectat în comiterea accidentului de circulație, a unei infracțiuni sau automobilul se află în căutare.

51) În cazurile parvenirii informației despre comiterea unei infracțiuni agentul de circulație efectuează însemnarea corespunzătoare în carnetul său de note și acționează respectând legalitatea, dând dovadă de fermitate, vigilență, stăpânire de sine și iscusință de a se orienta rapid în situație.

La aplicarea planului privind măsurile de căutare și baraj, agentul de circulație își ocupă imediat locul prevăzut conform planului și comunică în unitatea de gardă.

52) Descoperind urmele, uneltele de comitere a infracțiunii, alte corpuri delictive, agentul de circulație ia măsuri privitor la conservarea și păstrarea lor cu raportarea imediată inspectorului operativ de serviciu.

53) În caz de descoperire a autovehiculului răpit sau a infractorului, agentul de circulație raportează cazul în unitatea de gardă, și în dependență de situația concretă, ia măsurile necesare pentru reținerea lor, asigurând totodată, securitatea personală și a participanților la trafic.

54) Autovehiculele în privința cărora organele abilitate au emis ordonanță de reținere, sunt reținute și transmise în comisariatele de poliție sau la parcările specializate, cu înștiințarea ulterioară a organului emitent.

55) Reținerea infractorilor este una din cele mai complicate acțiuni a polițiștilor. Ea se efectuează în dependență de împrejurările concrete, cu antrenarea forțelor și mijloacelor subunității de front și altor subdiviziunii ale poliției.

Pentru a exclude posibilitatea atacurilor sau a evadării, agentul de circulație trebuie să țină sub supraveghere persoanele reținute. O atenție deosebită se acordă faptului constatării, dacă persoanele în cauză nu dispun de arme de foc sau arme albe, efectuând controlul corporal și al obiectelor.

Despre acțiunile întreprinse agentul de circulație raportează, în unitatea de gardă.

56) Urmărirea autovehiculelor se admite în scopul reținerii persoanelor, care au comis infracțiuni, au părăsit locul accidentului, cât și a conducătorilor de vehicul care prin

acțiunile lor au pus în pericol viața altor participanți la trafic rutier sau care n-au îndeplinit intenționat dispozițiile agentului de circulație de a se opri.

57) În timpul urmăririi agentul de circulație este obligat să raporteze permanent (pe cât e posibil) inspectorului operativ de serviciu a subunității de front sau comisariatului de poliție locul aflării sale și direcția deplasării.

58) În scopul asigurării propriei securități și a securității altor participanți la trafic în timpul urmăririi, agentul de circulație este obligat:

a) să includă în funcțiune semnalele speciale sonore și luminoase.

b) să adapteze viteza deplasării automobilului (motocicletei) în dependență de condițiile concrete, ținând cont de asigurarea maximă a securității tuturor participanților la circulație.

59) În caz de constatare, că persoana urmărită este înarmată, este obligat de a informa unitatea de gardă pentru chemarea grupului de reținere. Până la sosirea grupului, agentul de circulație este obligat să nu scape din vedere infractorul, să întreprindă măsurile posibile pentru reținerea lui, asigurând securitatea cetățenilor.

60) Acțiunile agenților de circulație întreprinse în vederea prevenirii și curmării încălcărilor în grup a ordinii publice sunt stabilite prin Statutul serviciului de patrulă și santinelă al poliției și de alte acte normative departamentale.

61) La intrarea în serviciu pe ruta de patrulare, sau la post se efectuează controlul stării drumurilor auto, stării de funcționare a mijloacelor tehnice de reglare a traficului rutier (semafoare, indicatoare ș.a.), cât și asupra executării lucrărilor în zonele de protecție și marcării locurilor cu mijloace tehnice de dirijare a traficului rutier. Despre neajunsurile depistate, agentul de circulație informează imediat unitatea de gardă. Până la înlăturarea neajunsurilor depistate, în caz de necesitate, recurge la reglarea circulației, ia măsuri în vederea asigurării securității pe rută. La predarea serviciului depune un raport despre neajunsurile depistate referitor la starea străzilor și drumurilor, defecțiunile mijloacelor tehnice de reglare a circulației.

62) În caz de efectuare a lucrărilor de reparație și de construcție a drumurilor și a altor lucrări pe carosabil, agentul de circulație verifică prezența permisiunii (ordinului de lucru), schiței de îngrădire a locului și dacă este coordonată cu poliția rutieră. În caz de nerespectare a cerințelor, agentul de circulație interzice executarea lucrărilor sau reduce volumul lor până la lichidarea neajunsurilor, raportând inspectorului operativ de serviciu și întocmind asupra faptului un proces-verbal contravențional.

63) În caz de descoperire a defecțiunilor la canalizare, apeduct, conducta de gaz, rețeaua electrică sau a porțiunii de drum cu carosabil lunecos, agentul de circulație raportează în unitatea de gardă sau personal cheamă serviciile de urgență tehnică, ia măsuri în vederea limitării sau interzicerii deplasării transportului și a pietonilor pe acest sector.

64) La constatarea încălcărilor regulilor de transportare a încărcăturilor cu gabarit depășit, tonaj mare sau celor periculoase, agentul de circulație interzice deplasarea de mai departe a autovehiculelor respective până la primirea dispoziției corespunzătoare de la conducerea subunității de front sau a persoanei de serviciu, luând decizii posibile în scopul evacuării autovehiculelor de pe carosabil.

65) În caz de calamități, epidemii, incendii, avarii tehnogene și în alte circumstanțe extraordinare, agentul de circulație, pe lângă exercitarea obligațiilor nemijlocite în vederea siguranței traficului rutier, contribuie la deplasarea liberă a autovehiculelor din

serviciul operativ și de salvare, efectuează acțiuni cu privire la restabilirea și menținerea ordinii publice.

66) În caz de oprire forțată sau de accident în trafic cu participarea unui autovehicul, ce transportă încărcături periculoase, agentul de circulație acționează în conformitate cu “Instrucțiunea cu privire la asigurarea securității transportării încărcăturilor periculoase cu transportul auto” pe teritoriul țării și informează unitatea de gardă.

67) În activitatea de supraveghere a traficului rutier, agentul de circulație ține legătura și conlucrează cu inspectorii operativi de sector, cu echipele serviciului de patrulă și santinelă, cu serviciul de pază, cu posturile de poliție aflate în zona de patrulare. În caz de necesitate, le informează despre conducătorii de autovehicule care au părăsit locul accidentului, despre autovehicule răpitate, coordonează cu ele ordinea acțiunilor la descoperirea și reținerea persoanelor și obiectelor căutate, îi previne despre eventualul pericol.

68) Agentul de circulație părăsește ruta de patrulare sau postul numai cu permisiunea sau conform dispoziției comandantului subunității de front, a locuitorilor acestora, a inspectorului operativ de serviciu în următoarele cazuri:

a) pentru a lua măsuri urgente în vederea înlăturării obstacolelor și pericolului de circulație pe sectoarele din vecinătate;

b) pentru a reține și a aduce în unitatea de gardă persoanele care au comis accidente în trafic, care se află în stare de ebrietate sau nu dispun de actele necesare, care au încălcat ordinea publică sau sunt suspectați în comiterea infracțiunilor;

c) pentru a acorda ajutor la îndeplinirea obligațiilor altor servicii ale organelor de poliție, lucrătorilor organelor securității naționale;

d) pentru a urmări persoanele care au comis infracțiuni;

e) pentru a acorda ajutor, inclusiv și medical victimelor ce au suferit de pe urma accidentelor în trafic, altor accidente;

f) pentru a păzi locul unde a fost comis accidentul, infracțiunea;

g) pentru a lua măsuri de lichidare a incendiului și a consecințelor unor calamități;

i) îmbolnăvire.

69) Fiind depistați alți lucrători de poliție pe ruta de patrulare care efectuează supravegherea traficului rutier, anunță unitatea de gardă și acționează în conformitate cu indicațiile primite.

70) În timpul serviciului cu automobilul se interzice:

- de a lăsa automobilul de serviciu fără supraveghere și de a-l parca în afara subdiviziunilor;

- de a transporta persoane și încărcături care n-au atribuție la serviciu;

- de a încălca regimul de viteză stabilit, de a se abate voluntar de la ruta de patrulare și schimbarea ordinii de efectuare a serviciului;

- de a transmite altei persoane, care nu este întărită prin ordin, conducerea automobilului de serviciu;

- de a lăsa fără supraveghere persoanele reținute și suspectate în comiterea infracțiunilor sau contravențiilor, în automobilul de serviciu.

6.2 Modul de acțiune la primirea informației despre accident

71) Despre orice accident devenit cunoscut, inclusiv cazurile când acesta n-a avut loc pe ruta lui de patrulare, a postului, agentul de circulație raportează imediat sau la prima ocazie în unitatea de gardă și acționează ulterior în conformitate cu dispozițiile primite.

72) Sosind la locul accidentului, în urma căruia au avut de suferit persoane sau au fost tehnic deteriorate autovehiculele, pînă la sosirea grupului operativ agentul de circulație întreprinde următoarele acțiuni:

- să ia măsuri în scopul acordării primului ajutor medical victimelor și expedierii lor la instituțiile medicale
- identifică conducătorii ale căror autovehicule au participat la accident și alte persoane implicate, să ridice permisele de conducere ale participanților la accident, iar dacă acestea lipsesc – alte documente care identifică persoana. Întreprinde măsuri la asigurarea securității traficului rutier și, organizează ocolirea locului accidentului în trafic;
- asigură prezența persoanelor implicate în accident și a martorilor pînă la finisarea întocmirii materialelor;
- stabilesc numele și locul de trai, locul de muncă al victimelor. În cazul când este imposibilă chemarea asistenței medicale urgente, agentul de circulație organizează transportarea victimelor cu automobilul său de serviciu sau cu alte autovehicule, înregistrând în prealabil numărul de înmatriculare și datele conducătorului de vehicul;
 - asigură paza locului accidentului pînă la sosirea grupului operativ;
 - ia măsuri în vederea păstrării și fixării urmelor și corpurilor delictive;
 - comunică conducătorului grupului operativ (procurorului, ofițerului de urmărire penală,) despre persoanele implicate și martorii accidentului de circulație, transmite acestora informațiile acumulate, corpurile delictive și documentele corespunzătoare perfectate;
 - la sosirea grupului operativ, ia măsuri în vederea asigurării securității traficului rutier și a personalului din serviciu;
 - în caz de necesitate, acordă ajutor grupului operativ.
- dacă conducătorul auto a părăsit locul accidentului în trafic, întreprinde măsuri în vederea stabilirii direcției posibile de deplasare a autovehiculului, modelul acesteia, tipul, numărul de înmatriculare, caracterul încărcăturii etc. Datele despre autovehicul și conducătorul dispărut, obținute la examinarea locului accidentului și la chestionarea martorilor, agentul de circulație le transmite imediat unității de gardă a subdiviziunii de front sau a comisariatului de poliție, acționînd ulterior în conformitate cu dispozițiile primite.

73) La perfectarea materialelor cu privire la accidentul în trafic, care a adus la deteriorarea autovehiculelor, a încărcăturilor, drumurilor, construcțiilor rutiere sau altor bunuri, ce au pricinuit pagube materiale neînsemnate, la dispoziția inspectorului operativ de serviciu a unității de gardă, agentul de circulație acționează de sine stătător și:

- întocmește schița accidentului în trafic și procesele-verbale de examinare a autovehiculelor implicate;
- acumulează explicațiile participanților la accident și ale martorilor;
- îndeplinește și înmână participanților la accidentul de circulație îndreptarea pentru examinarea medicală în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei;

- întocmește actul de predare a autovehiculului la parcare, în caz de necesitate;

- întocmește procesul-verbal cu privire la contravenție.

Dacă poziția pe carosabil a autovehiculelor implicate în accident creează obstacole pentru trafic, după fixarea poziției autovehiculelor, urmelor deplasării și frânării, a corpurilor delict, etc. în prezența a doi martori-asistenți și participanților la accident, se eliberează carosabilul și se reîncepe traficul rutier, după care se întocmesc materialele indicate în prezentul punct.

6.3 Modul de acțiune la căutarea unităților de transport

74) Agentul de circulație în timpul supravegherii traficului rutier întreprinde măsuri în vederea depistării autovehiculelor răpite sau furate, a conducătorilor ce au părăsit locul accidentului și altor infractori.

75) În timpul efectuării serviciului la posturi sau pe rutele de patrulare agentul de circulație stopează autovehiculele, asemănătoare după tipul, culoarea și semnalmentele exterioare cu cele anunțate în căutare, verifică tipul, modelul, numărul de înmatriculare, numărul de identificare (VIN), numărul șasiului (cadrului), caroseriei și motorului și le contrapune cu cele indicate în certificatele de înmatriculare. Verifică prin intermediul unității de gardă sau direct, dacă rechizitele agregatelor marcate sau datele actelor de înmatriculare nu se conțin în baza de date centralizată despre autovehiculele anunțate în căutare.

76) În caz de depistare a autovehiculului anunțat în căutare, agentul de circulație raportează imediat în unitatea de gardă a unității de front sau subdiviziunii teritoriale, întreprinde măsuri de reținere a lui și a persoanelor aflate la bord cu condiția asigurării securității personale și a participanților la trafic. Ia măsuri de păstrare a integrității urmelor, amprentelor, obiectelor ce au servit la săvârșirea infracțiunii și a altor corpuri delict.

77) Documentarea cazului la reținerea autovehiculului sau a persoanei date în urmărire pentru comiterea unor infracțiuni sau depistarea semnalmentelor de falsificare a actelor prezentate, a numerelor de înmatriculare, schimbarea sau distrugerea elementelor de marcaj aplicate de către uzina producătoare, necorespunderea numerelor de marcare cu datele din actele de înmatriculare sau evidență, cât și depistarea actelor declarate pierdute, se efectuează în conformitate cu normele de procedură penală.

Materialele acumulate inițial, persoanele reținute și autovehiculele se predau către organul teritorial al afacerilor interne la locul comiterii faptei.

78) În caz de punere în acțiune a planurilor operative de căutare și baraj de tip "Sirena" ("Captare") posturile mobile ale poliției rutiere efectuează urgent redislocarea, conform schemei de amplasare prevăzute în acest plan și supun controlului autovehiculele, care au semnalmentele celor anunțate în căutare.

6.4 Modul de acțiune la posturile staționare

Agenții de circulație care efectuează serviciu la posturile staționare au următoarele sarcini:

79) Supravegherea traficului rutier, preîntâmpinarea și curmarea infracțiunilor și contravențiilor, de asemenea înfăptuirea acțiunilor de dispoziție-reglare.

80) Controlul autovehiculelor, actelor de înregistrare și permisului de conducere, a actelor de însoțire a încărcăturilor.

81) Căutarea și reținerea persoanelor, care se ascund de organul de urmărire penală și judecată, celor ce se eschivează de răspunderea penală.

82) Depistarea conducătorilor de vehicule și pasagerilor, care ilegal transportă armament, muniții, droguri, substanțe explozive, precum și persoanele suspectate în comiterea infracțiunilor.

83) Audierea conducătorilor de vehicule despre faptele de atac sau amenințare în timpul deplasării, despre starea drumurilor și lăsarea fără supraveghere în timp de noapte a autovehiculelor.

84) Controlul persoanelor, autovehiculelor, actelor de înregistrare și conducătorului de vehicul, actelor provenienței încărcăturii, inclusiv prin baza de date a unităților de transport răpite și furate, a persoanelor ce se află în căutare.

85) Dacă în unele circumstanțe agentul de circulație s-a abătut de la ruta de patrulare sau a lăsat pe un timp îndelungat postul, el este obligat să raporteze despre acest fapt în unitatea de gardă, iar dacă este imposibil - la cel mai apropiat post.

6.5 Modul de acțiune în timpul manifestațiilor în masă și situații excepționale

86) În cazul situației operative, ce ține de declanșarea stării excepționale, activitatea poliției rutiere este reglementată conform Constituției Republicii Moldova din 29 iulie 1994, Lega nr.416-XII din 18.12.1990 cu privire la poliție, alte acte legislative și normative în vigoare, acte ale organelor administrației publice locale, ordine și dispoziții ale MAI și a Comandantului militar.

Prin introducerea regimului stării excepționale forțele și mijloacele subunităților de front a poliției rutiere trec în subordonare operativă a statului-major operativ al MAI.

În condițiile apariției situațiilor extreme îndeplinirea unor funcții suplimentare asupra traficului rutier se pun în sarcină efectivului aflat în exercițiu la punctele de trecere și control.

87) Asigurarea supravegherii traficului rutier și ordinii publice în timpul desfășurării acțiunilor în masă și asigurarea regimului stării excepționale se efectuează de către agenții de circulație în conformitate cu Statutul serviciului patrulare și santinelă al poliției aprobat prin ordinul MAI nr. 157 din 26.07.1994 și în baza unor planuri special elaborate de către MAI.

Repartizarea forțelor și mijloacelor poliției rutiere se efectuează de către conducerea unităților de front.

88) La desfășurarea măsurilor în masă neautorizate, inclusiv care sînt însoțite de blocarea drumurilor și altor obiecte, de asemenea și în timpul tulburărilor în masă, repartizarea numărului necesar de patrule al poliției rutiere este determinat de către șeful statului-major operativ al MAI.

În aceste condiții este atrasă o atenție primordială:

a) desfășurării operative și înzestrării punctelor de control și trecere pentru asigurarea regimului stării excepționale, organizării interacțiunii cu trupele de carabinieri;

b) organizării lucrului parcărilor temporare pentru autovehiculele reținute și paza lor;

c) elaborării noilor schițe de organizare a traficului rutier.

4) Conform dislocării posturilor și rutelor de patrulare agentul de circulație:

a) acordă ajutor în vederea trecerii fără obstacol a autovehiculelor care transportă lucrători de poliție, militari, de asemenea și autovehiculele serviciului protecției civile, participă la îndeplinirea măsurilor de respectare a regimului stării excepționale;

b) întreprinde măsuri pentru asigurarea ordinii publice, prevenirea și curmarea infracțiunilor, contravențiilor, efectuează supraveghere asupra comportamentului cetățenilor din zona deservită;

c) informează ofițerul de serviciu despre toate schimbările în situația operativă, despre încălcările depistate;

d) acordă ajutor altor posturi de poliție pentru asigurarea ordinii publice și curmarea încălcărilor;

e) împreună cu alte subdiviziuni ale poliției efectuează lucrări de lichidare a urmărilor desfășurării măsurilor și în prim plan, restabilirea traficului rutier.

89) În caz de calamități naturale, avarii tehnogene, incendii și alte situații excepționale, agentul de circulație acordă trecere liberă și fără obstacole autovehiculelor serviciilor operative, serviciului de protecție civilă, ambulanței, acordă ajutorul cetățenilor ce au pătimit, asigură paza bunurilor materiale lăsate fără supraveghere.

90) În caz de agravare a situației, ca rezultat al calamităților naturale, agentul de circulație informează unitatea de gardă, întreprinde măsuri de înștiințare a conducătorilor de vehicule despre pericolul apărut. Întreprinde măsuri de dirijare-reglare a traficului rutier, limitează traficul rutier pe unele sectoare de drum, acordă ajutor pătimișilor.

6.6 Modul de acțiune la punctele de control și trecere

91) Punctele de control și trecere sunt destinate pentru asigurarea regimului de trecere (restricții, reglarea traficului rutier și controlul autovehiculelor), asigurarea ordinii de drept și securității publice, curmarea acțiunilor ilegale și reținerea delicvenților.

În afară de aceasta, efectivul în exercițiu la punctele de control și trecere poate fi implicat în asigurarea unui regim special de intrare-ieșire pe un teritoriu anumit, menținerea stării excepționale și îndeplinirea operațiunilor speciale.

92) Modalitatea de dirijare la punctele de control și trecere este condiționată prin specificul componenței măsurilor care sunt puse în fața efectivului. Activitatea este efectuată de către organul teritorial al poliției cu participarea conducerii unităților de carabinieri.

93) La soluționarea misiunilor speciale agenții de circulație efectuează supravegherea vizuală. Totodată, contactând cu conducătorii de vehicule vor încerca prin discuții cu aceștia să obțină date operative (video sau foto).

Pe lângă unitățile de gardă a subunităților de front a poliției rutiere sunt formate state-majore operative, care acumulează date din sinteză, analizează datele primite de la patrulele serviciului respectiv, întocmesc note informative operative și altă informație, apreciază organizarea traficului rutier în situația creată, date operative despre apartenența autovehiculelor și a proprietarilor lor, a persoanelor suspecte în comiterea infracțiunilor și încălcarea ordinii publice.

VII. Mijloacelor tehnice speciale și modul de utilizare a lor

94) Mijloacele de măsurare a vitezei de deplasare, alte dispozitive de fixare a cazurilor de încălcare a regulilor de circulație, alcoteste, dispozitivele pentru oprirea forțată a autovehiculelor, aparatele pentru depistarea falsificărilor de acte, alte mijloace tehnice speciale sunt utilizate în conformitate cu instrucțiunile metodice privind modul folosirii acestora (elaborate de uzina producătoare). Se interzice utilizarea mijloacelor de măsurare, ce n-au trecut verificarea metrologică sau care au certificate de verificare cu termenul expirat.

95) În scopul exploatării cât mai eficiente a mijloacelor de măsurare, conducătorul subunității analizează rezultatele utilizării lor de către inspectori, eficacitatea utilizării lor în timpul supravegherii traficului rutier asupra stării disciplinei conducătorilor de vehicule, stabilește repartizarea zilnică a efectivului înzestrat cu mijloace de măsurare asigurând, ca regulă, utilizarea eficientă a acestora.

La exploatarea mijloacelor tehnice speciale este admis efectivul, care a studiat instrucțiunile de exploatare și care a susținut colocviile privind regulile de utilizare a tehnicii respective, cu eliberarea certificatelor corespunzătoare.

Inspectorii dotați cu mijloace tehnice speciale poartă răspundere personală pentru starea de funcționare a acestora.

96) Fiecare mijloc de măsurare se înscrie în registru, care se completează la sfârșitul orelor de lucru ale agentului de circulație, care a utilizat aparatul în cadrul supravegherii traficului rutier.

97) Mijloacele de comunicație radio și cele prin fir sunt utilizate pentru a asigura dirijarea echipelor de patrulare și întreținerea legăturii între ele.

98) Transmiterea informației prin canalele de comunicație se înfăptuiește în ordinea stabilită de MAI. Sunt interzise conversațiile prin radio dacă ele nu se referă la serviciu.

99) În caz când mijloacele speciale nu funcționează sau au defecte se face mențiunea respectivă în registru și se raportează comandantului său nemijlocit sau în unitatea de gardă.

VIII. Controlul asupra efectuării supravegherii circulației rutiere de către agenții de circulație

100) Controlul asupra efectuării supravegherii traficului rutier de către agenții de circulație se efectuează prin verificări sistematice, fără ai preveni pe conducătorii subunităților de front, de către lucrătorii Direcției poliție rutier a Departamentului poliție al MAI și alți lucrători ai ministerului, conform indicației conducerii MAI, planuri de lucru și unor dispoziții speciale.

101) Persoanele care efectuează controlul trebuie să cunoască obligațiunile de serviciu ale agentului de circulație, ordinea organizării serviciului și exercitării lui, precum și situația operativă creată la momentul controlului, astfel ca în caz de necesitate să acorde agenților de circulație ajutor practic.

102) În timpul controlului public al activității de supraveghere a traficului rutier, persoana ce efectuează controlul trebuie să acorde atenție următorilor factori:

- a) aspectul exterior, echiparea (prezența legitimației, armei, bastonului de dirijare, fluierului, lanternei, documentației de serviciu etc.);
- b) cunoașterea obligațiilor de serviciu, a directivelor și orientărilor primite în cadrul instrucțiunii și exercitarea lor;
- c) cunoașterea situației operative pe ruta de patrulare, la postul deservit, a frecvenței accidentelor etc;
- d) cunoașterea actelor normative de bază și a ordinelor MAI ce reglementează activitatea poliției rutiere;
- e) prezența, starea de funcționare și aspectul exterior al automobilelor speciale;
- f) priceperea de a folosi mijloacele tehnice speciale.
- g) eficiența activității agentului de circulație pe ruta de patrulare, la post.

103) În cadrul controlului inopinat, persoana care efectuează controlul supraveghează pe ascuns modalitatea efectuării serviciului de către agenții de circulație și acordă atenție următoarelor momente:

- a) organizării lucrului pe ruta de patrulare, la post;
- b) alegerii formelor și metodelor de supraveghere a traficului rutier, utilizării procedurilor tactice de depistare și curmare a încălcărilor comise de participanții la trafic;
- c) comportării cu participanții la trafic;
- d) corectitudinii opririi motivate a autovehiculelor;
- e) eficienței utilizării mijloacelor tehnice speciale, priceperii de a regla traficul cu ajutorul gesturilor și mijloacelor tehnice;
- f) disciplinei de serviciu;
- g) priceperii de a acționa în condițiile unor situații complicate.

104) Durata controlului trebuie să fie cât mai îndelungată, pentru a se convinge, că agentul de circulație exercită serviciul în conformitate cu atribuțiile de serviciu de care e abilitat sau cu încălcarea acestora.

105) În caz de depistare în timpul controlului public a unor neajunsuri în exercitarea serviciului, persoana care efectuează controlul este obligată să întreprindă acțiuni operative pentru înlăturarea lor și să acorde agenților de circulație ajutor practic. Despre rezultatele controlului se efectuează înscrieri în registrul de serviciu al agentului constatator și în registrul de înscrieri a persoanelor cu funcții de control cu indicarea neajunsurilor și a măsurilor întreprinse (la posturi staționare).

106) Controalele inopinate se efectuează în conformitate cu graficul aprobat de către șeful DPR a DP al MAI. În controlul inopinat este antrenat numai efectivul Direcției poliției rutiere a MAI.

Despre controlul inopinat efectuat se întocmește un raport adresat șefului care a dispus controlul. Pentru fixarea rezultatelor controlului pot fi utilizate mijloace tehnice (video-audio etc.).

107) Dacă în timpul controlului inopinat se constată încălcări grave ale disciplinei sau legalității, persoana care efectuează controlul este obligată să întrerupă controlul și să dea dispoziții imediate în vederea curmării acțiunilor ilegale ale agentului constatator.

108) Rezultatele controalelor sunt aduse de regulă la cunoștința efectivului în procesul instrucțiunii și sunt examinate în cadrul ședințelor cu efectivul poliției rutiere cel puțin o dată în lună.

109) În vederea sporirii eficienței controlului asupra activității efectivului este necesar de studiat preliminar comunicările participanților la trafic referitor la încălcările

disciplinei de serviciu și a legalității, conținutul plângerilor și informațiilor făcute de cetățeni cu privire la acțiunile incorecte ale unor agenți de circulație.

IX. Evidența și aprecierea activității de supraveghere a circulației rutiere

110) Activitatea agenților de circulație se reflectă în registrul de evidență a lucrului de supraveghere a traficului rutier completat de comandantul de pluton sau comandantul de grup.

Activitatea privind supravegherea traficului rutier se analizează lunar și trimestrial de comandantul subunității de front. Rezultatele sunt aduse la cunoștința efectivului în cadrul adunărilor operative, a instrucțiunilor, de asemenea sunt oglindite pe standurile din sediul de serviciu.

111) Activitatea agenților de circulație este apreciată de șefii lor direcți. Totodată, sunt luate în considerație următoarele:

a) frecvența accidentelor și disciplina participanților la trafic pe ruta de patrulare sau la post;

b) respectarea legalității;

c) disciplina, cultura comportării cu participanții la trafic;

d) participarea activă la curmarea celor mai grave încălcări ale regulilor de circulație;

e) cunoașterea obligațiilor de serviciu și a actelor normative ce reglementează activitatea de supraveghere a traficului rutier;

f) întreținerea în stare funcțională a mijloacelor tehnice speciale și priceperea de a le utiliza;

g) colaborarea cu lucrătorii altor servicii de poliție și cu reprezentanții formațiunilor obștești;

h) participarea personală la prevenirea, curmarea și descoperirea infracțiunilor, la reținerea infractorilor și a contravenienților;

i) calitatea acțiunilor profilactice întreprinse în parcurile de autovehicule, școli, colective de muncă ș.a.;

j) ținuta și aspectul exterior al agentului de circulație;

k) în dependență de specificul rutelor de patrulare și a posturilor, unii indici pot fi considerați ca fiind de bază, alții pot fi neglijați.

112) Activitatea subunității de front a poliției rutiere se apreciază în dependență de nivelul de organizare și rezultatele finale ale muncii efectivului pe teritoriul deservit, și anume:

a) situația reală privitor la frecvența accidentelor și disciplina participanților la trafic;

b) starea disciplinei și a legalității în rândul efectivului;

c) eficiența utilizării autovehiculelor de serviciu, a mijloacelor tehnice speciale;

d) gradul de participare la prevenirea, curmarea și descoperirea infracțiunilor.

CAPITOLUL II

TRIBUȚIILE AGENTULUI DE CIRCULAȚIE

Drept bază a disciplinei în activitatea agentului de circulație servesc devotamentul față de patrie de a-și îndeplini cu responsabilitate obligațiunile de serviciu și misiunile încredințate.

I. Principiile de atitudine și comportament

Polițistul este în slujba cetățeanului. Prin activitățile desfășurate, polițistul urmărește, în permanentă, protejarea vieții și integrității corporale și altor drepturi și interese legitime ale cetățenilor.

În acest sens, acțiunea de impunere a legii este pe deplin justificată și trebuie explicată celor în cauză, pentru a-i face să înțeleagă că atâta timp cât se aliniază normelor stabilite, nu vor face obiectul laturii represive a acesteia.

➤ Principiul respectului față de cetățeni

În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, polițistul trebuie să dea dovadă de respect față de toți participanții la traficul rutier cu care intră în contact.

➤ Principiul solitudinii

În orice împrejurare, polițistul trebuie să manifeste solitudine față de cetățeni, în special față de cei vulnerabili (copii, femei, bătrâni), luând măsurile ce se impun în funcție de situație.

➤ Principiul imparțialității și gradualității

Polițistul nu are plan de constatări.

În timpul executării serviciului, trebuie să aplice în mod unitar prevederile legii, stabilind măsuri identice pentru fapte de același gen și comise în același context.

➤ Principiul fermității și incoruptibilității

Odată cu constatarea faptei și stabilirea fără echivoc a vinovăției, polițistul trebuie să procedeze în mod ireversibil la îndeplinirea procedurii stabilite de lege, refuzând categoric orice fel de propuneri de abandonare a acțiunii întreprinse, concomitent cu atenționarea asupra agravării situației celor în cauză, sub aspectul incriminării lor ca făptuitori ai unor acte de corupție, dacă aceștia insistă pentru neluarea măsurilor legale.

➤ Principiul acțiunii totale și continue

Pe timpul executării serviciului, este necesar să se sesizeze despre orice încălcare a legii, având obligația să intervină cu promptitudine pentru soluționarea acestora, potrivit competenței. Se interzice atitudinea pasivă față de orice fel de abatere de la normele legale.

➤ Principiul acțiunii la vedere

Polițistul rutier care acționează pietonal ori în patrulare auto-moto trebuie să fie prezent, în permanentă, în zonele date în responsabilitate din interiorul localităților ori pe

traseele de legătura situate în afara acestora, prin activități de supraveghere, prin dirijarea circulației ori acțiuni tematice de control ale traficului creând în rândul cetățenilor sentimentul de siguranță civică.

➤ **Principiul transparenței activității desfășurate**

Activitatea poliției rutiere trebuie cunoscută, sens în care, în permanenta, obiectivele și modul de acțiune al efectivelor de poliție vor fi făcute publice prin intermediul mass-media.

La finalizarea acțiunilor, rezultatele vor fi după caz mediatizate, scontându-se pe efectul preventiv sporit pe care îl are prelucrarea acestora în cadru comunității din care fac parte cei care au încălcat normele legale.

➤ **Principiul exemplului personal**

Prin conduita personala atât în executarea serviciului cât și în afara acestuia, polițistul cu atribuții în domeniul circulației trebuie să fie model pentru ceilalți participanți la trafic în ceea ce privește comportamentul la volan.

Agentii de circulație trebuie să fie instruiți profesional, disciplinați și vigilenți, să acționeze ferm, curajos și insistent, să dispună de calități înalte morale, să suporte cu tărie toate greutățile ce țin de exercitarea obligațiilor de serviciu.

Relațiile reciproce dintre agentul de circulație și participanții la trafic trebuie să se bazeze pe politețe, îmbinarea fermității și principialității în prevenirea și curmarea încălcărilor în domeniul rutier, de asemenea cu atitudinea atentă, binevoitoare și respectuoasă față de cetățeni.

2. Sarcinile agentului de circulație la supravegherea traficului rutier

- 1) Siguranța traficului rutier;
- 2) Asigurarea activității de supraveghere a traficului rutier;
- 3) Ocrotirea vieții și integrității corporale a participanților la trafic, apărarea drepturilor și intereselor cetățenilor, de asemenea a intereselor statului și societății;
- 4) Prevenirea și curmarea infracțiunilor cât și contravențiilor din domeniul traficului rutier.

3. Competența agentului de circulație în domeniul traficului rutier

5) Coordonarea activităților și gradului de organizare și de siguranță a traficului rutier;

6) Asigurarea dirijării, supravegherii și controlului traficului rutier cu mijloace de măsurare, legalizate și verificate metrologic, conform cerințelor actelor normative în vigoare;

7) Exercitarea controlului tehnic de stat asupra vehiculelor în privința corespunderii cerințelor de siguranță a traficului rutier;

4) Exercitarea controlului asupra calității lucrărilor din domeniile: de exploatare, întreținere, reparare și testare tehnică, efectuate de persoane care practică activitate de întreprinzător în aceste domenii;

5) Asigurarea activității echipelor de intervenție rapidă pentru întreprinderea măsurilor de urgență în cazul producerii de accidente în trafic rutier;

8) Reglarea traficului rutier, asigurarea organizării circulației unităților de transport și a pietonilor în locurile efectuării acțiunilor de lichidare a urmărilor accidentelor și a manifestărilor în masă;

9) Menținerea ordinii publice, preîntâmpinarea și curmarea infracțiunilor și contravențiilor administrative pe drumurile publice;

10) Căutarea unităților de transport răpite și furate, a conducătorilor de vehicule care au părăsit locul accidentului în trafic rutier;

11) Aplicarea în ordinea stabilită a măsurilor de influență asupra contraveniențelor, acțiuni prevăzute de legislația în vigoare, generalizarea și analiza aplicării practice ale acestora;

12) Desfășurarea acțiunilor urgente la locul accidentului în trafic (evacuarea oamenilor și acordarea primului ajutor medical, transportarea unităților de transport deteriorate și paza bunurilor materiale, care au rămas fără supraveghere) în conformitate cu legislația în vigoare;

13) Asigurarea deplasării libere și fără pericol a autovehiculelor cu destinație specială;

14) Evidența cazurilor de încălcare a regulilor de circulație, accidentelor în trafic pe teritoriul deservit, analiza cauzelor și a circumstanțelor ce duc la comiterea lor;

15) Informarea populației, prin intermediul mas-media despre situația accidentară, cauzele și măsurile de profilaxie a lor;

16) Participarea în comun cu organele administrației publice locale, organizațiile obștești, de asemenea cu cetățenii la realizarea măsurilor de profilaxie îndreptate la siguranța traficului rutier;

17) Controlul asupra realizării permisiunilor la efectuarea lucrărilor legate de repararea drumurilor auto, luarea de măsuri urgente la apariția circumstanțelor periculoase pentru circulație;

18) Îndeplinirea sarcinilor trasate de comun acord cu alte servicii ale MAI, Ministerului transporturilor și infrastructurii drumurilor, asociații, organizații obștești, colective de muncă și cetățeni.

Notă: Interacțiunea se efectuează în baza acordurilor, planurilor comune, ordinelor, dispozițiilor și instrucțiunilor.

4. Obligațiunile agentului de circulație

19) Agentul de circulație este obligat:

a) să cunoască și să respecte cerințele actelor legislative și normative din domeniul traficului rutier;

b) să organizeze procesul de circulație a unităților de transport în siguranță și fără impedimente;

c) să cunoască situația operativă în zona postului sau a rutei de patrulare;

d) să controleze respectarea de către participanții la trafic a cerințelor stabilite, actelor normative și standardelor din domeniul traficului rutier;

e) să prevină și să contracareze infracțiunile, precum și contravențiile, să stabilească cauzele comiterii lor;

f) să informeze participanții la trafic despre obstacolele apărute pe ruta de deplasare;

g) să întreprindă măsuri pentru stabilirea locului comiterii infracțiunii, de cine și asupra cărei persoane a fost comisă infracțiunea, să acumuleze altă informație, care ar avea importanță operativă la descoperirea crimei; imediat să informeze unitatea de gardă sau șeful nemijlocit, să întreprindă acțiuni spre depistarea și reținerea persoanelor, care au comis infracțiunea; să acorde ajutorul necesar persoanelor ce au pățimit, să stabilească martorii și până la sosirea grupei operative să asigure paza locului comiterii infracțiunii, păstrarea urmelor și corpurilor delictive;

h) la sosirea grupului operativ la locul infracțiunii să acționeze în conformitate cu indicațiile conducătorului grupului;

i) să cunoască dislocarea și schema de legătură cu posturile de poliție din apropiere, patrurile militare, reprezentanții formațiunilor obștești pentru asigurarea ordinii publice, programul de lucru al instituțiilor medicale, parcarilor auto, stațiilor de deservire tehnică și altor obiecte de prestări servicii;

j) să regleze circulația rutieră;

k) să întreprindă acțiuni de urgență la locul accidentului în trafic, să examineze minuțios și calitativ circumstanțele comiterii încălcărilor RCR și a accidentului;

l) să acorde ajutor la trecerea liberă a unităților de transport din serviciul protecției civile în zonele accidentelor, calamităților naturale, incendiilor și altor situații excepționale, să participe la menținerea ordinii publice în aceste locuri;

m) să depisteze și să rețină unitățile de transport aflate în căutare, care au părăsit locul accidentului în trafic sau sunt utilizate în scopuri criminale;

n) să verifice la conducătorii de vehicule actele corespunzătoare în conformitate cu cerințele RCR;

o) să verifice întreținerea într-o stare satisfăcătoare a străzilor, drumurilor și construcțiilor aferente drumurilor, care permit circulația în siguranță;

p) să studieze regimul și condițiile circulației transportului și pietonilor și să întreprindă măsuri pentru organizarea deplasării lor în siguranță;

r) să întreprindă măsuri de asigurare a securității traficului rutier în timpul lucrărilor de reparație și construcție a drumurilor;

s) în cazuri excepționale, să întreprindă măsuri pentru informare serviciilor respective despre necesitatea acordării de ajutor tuturor participanților la trafic;

t) la sfârșitul serviciului (turei/schimb), să raporteze inspectorului operativ de serviciu a unității de gardă și șefului nemijlocit despre rezultatele activității, să predea mijloacele tehnice speciale și materialele administrative întocmite;

u) în cazurile eliberării din funcție și plecării în concediu, să transmită mijloacele tehnice speciale și formularele de strictă evidență persoanei responsabile de repartizarea lor.

20) Sosind la ruta de patrulare (la post), agentul de circulație ia cunoștință, iar agentul înlocuit transmite informația referitor la situația operativă, accidente produse, lucrările ce se efectuează pe drumuri, dispozițiile și comunicațiile primite despre starea mijloacelor tehnice speciale, precum și alte date ce țin nemijlocit de exercitarea serviciului.

Dacă anterior n-a fost efectuat controlul traficului rutier pe ruta de patrulare sau la postul respectiv, agentul de circulație verifică starea de funcționare a mijloacelor tehnice

de dirijare, a celor speciale, a mijloacelor de legătură, starea drumurilor, condițiile efectuării lucrărilor de reparație, de construcție etc.

Despre preluarea rutei de patrulare (postului) și despre neajunsurile relevate agentul de circulație raportează persoanei responsabile din cadrul subdiviziunii.

21) În timpul serviciului în patrula formată din doi sau mai mulți agenți de circulație se numește unul superior.

22) Agentul de circulație care a fost numit superior pe patrulă este obligat:

a) să organizeze activitatea tuturor agenților de circulație care intră în componența patrulei, să raporteze persoanei responsabile pe subunitate despre necesitatea efectuării unor modificări în amplasarea efectivului în dependență de situația creată;

b) pe parcursul supravegherii traficului rutier să exercite controlul asupra activității agenților de circulație și să le acorde ajutorul corespunzător;

c) să verifice legalitatea și corectitudinea întocmirii materialelor administrative și documentației de serviciu;

d) să verifice exploatarea corectă a mijloacelor tehnice speciale;

e) să raporteze unității de gardă sistematic (nu mai rar de o dată în oră) coordonatele aflării sale și situația pe sectorul deservit.

5. Drepturile agentului de circulație

23) Agentul de circulație în timpul serviciului are dreptul:

a) să ceară de la cetățeni și persoane cu funcții de răspundere încetarea acțiunilor nelegitime, de asemenea și a acțiunilor ce împiedică îndeplinirea atribuțiilor poliției;

b) să verifice la cetățeni și persoane cu funcție de răspundere actele ce confirmă identitatea și legitimitatea deținerii vehiculelor în vederea depistării celor aflate în căutare sau dacă există teme de a-i suspecta în comiterea infracțiunii sau a contravenției, iar în cazul când dispun de informație, că ei sunt deținători de arme, muniții, substanțe explozive, droguri sau substanțe psihotrope, de efectuat în modul stabilit controlul autovehiculelor cu ridicarea documentelor, obiectelor și autovehiculelor în conformitate cu legislația în vigoare.

c) să oprească la posturile poliției, posturile și punctele de trecere și control unitățile de transport pentru verificarea la conducătorii de vehicule a documentelor prevăzute de legislația în vigoare;

d) să oprească unitățile de transport, conducătorii cărora au încălcat cerințele RCR, precum și în cadrul desfășurării operațiunilor speciale;

e) să înlăture de la conducere conducătorii autovehiculelor sau alte persoane, față de care există teme de a presupune că se află în stare de ebrietate și să-i supună în modul stabilit de lege examinării medicale, pentru a stabili faptul consumului de alcool, substanțelor narcotice sau toxice, conform Regulamentului privind modul de testare alcooscopică și examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei;

f) să interzică deplasarea în continuare a autovehiculelor la care au fost depistate defecte tehnice ce prezintă pericol pentru traficul rutier;

g) să rețină militarii în termen, care au comis infracțiuni până la predarea lor patrulelor militare a comendaturii militare, comandanților unităților militare;

h) să intre în locuințe și în alte încăperi ale cetățenilor, pe loturile de pământ ce le aparțin, pe teritoriul și în localul întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, dacă în baza

unor date suficiente se poate presupune, că în aceste localuri a fost comisă sau se comite infracțiune, precum și în caz de calamități naturale și în alte împrejurări extreme ce pun în pericol securitatea publică și personală a cetățenilor, precum și în alte cazuri prevăzute de lege;

i) să aplice în modul stabilit mijloace tehnice și tehnice-speciale pentru depistarea și documentarea contravențiilor din domeniul traficului rutier, precum și mijloace speciale de oprire forțată a unităților de transport conform legislației în vigoare;

j) să întocmească procese-verbale contravenționale, să aducă la poliție sau în alte localuri de serviciu și să supună, în conformitate cu legislația în vigoare, reținerii contravenționale, persoanele care le-au săvârșit, să le supună controlului corporal și obiectelor care le dețin, să le ridice obiectele și documentele, să ia alte măsuri prevăzute de lege.

k) să limiteze temporar sau să interzică circulația transportului și a pietonilor pe străzi și pe drumuri, precum și accesul cetățenilor pe anumite porțiuni de teren și spre anumite obiecte în scopul asigurării securității publice, ocrotirii vieții, sănătății și averii cetățenilor;

l) să limiteze sau să interzică efectuarea lucrărilor de reparație și de construcție a drumurilor precum și alte lucrări rutiere, dacă nu se respectă cerințele asigurării securității publice, nefiind coordonate de poliție și nu sunt autorizate de administratorul drumului;

m) să interzică, prin ridicarea plăcilor cu numerele de înmatriculare cu întocmirea procesului-verbal, exploatarea autovehiculelor, în cazurile și modul prevăzut de legislație;

n) să folosească liber și gratuit în scop de serviciu, mijloacele de telecomunicare ce aparțin întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor și cetățenilor;

o) să folosească liber și gratuit mijloacele de transport ce aparțin întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor sau cetățenilor, cu excepția celor din posesia misiunilor diplomatice și consulare ale statelor străine, pentru trecerea la locul calamității naturale, transportarea la instituția de tratament a cetățenilor care au nevoie de asistență medicală urgentă.

6. Relațiile agentului de circulație cu participanții la trafic

24) Agentul de circulație în relațiile cu participanții la traficul rutier se bazează pe respectarea strictă a legalității, îndeplinirea corectă a obligațiilor de serviciu, îmbinarea fermității și principialității în prevenirea și curmarea încălcărilor cu atitudinea atentă, binevoitoare și respectuoasă față de cetățeni.

25) În comportarea cu cetățenii sunt inadmisibile brutalitatea, observații, expresii și replici care ar ofensa demnitatea omului, amenințări, reproșuri neîntemeiate, gesturi și acțiuni nechibzuite ce exprimă desconsiderarea interlocutorului.

Agentul de circulație este obligat să se adreseze participanților la trafic numai cu cuvintele: “Dumneavoastră”, “Domnule” sau “Cetățene”.

Atunci când se adresează participanților la trafic, agentul de circulație este obligat să salute ducând mâna la chipiu, să se prezinte clar, numindu-și funcția, gradul, numele. După controlul actelor, el comunică în mod oficial, clar și amabil cauza sau scopul adresării lui (în unele cazuri sunt admisibile abateri de la această ordine, de exemplu, la reținerea unui infractor aflat în căutare, a unui cetățean aflat în stare de ebrietate cu grad avansat și în alte cazuri).

26) Autovehiculul este oprit printr-un gest al mâinii sau bastonului, prin semnalul fluierului, cu ajutorul megafonului. Acțiunile agentului de circulație trebuie să fie înțelese de conducătorul de vehicul, iar semnalele să fie date la timp, pentru a nu împune participanții la trafic să manevreze, să frâneze brusc, să nu împiedice circulația altor autovehicule.

27) La oprirea autovehiculului, agentul de circulație este obligat să se apropie fără întârziere de conducătorul de vehicul. Pentru a discuta cu conducătorul de vehicul el nu trebuie să-i propună să coboare din mijlocul de transport cu excepția cazurilor:

a) în vederea înlăturării defectelor tehnice la autovehicul sau dacă sunt încălcate regulile de transportare a încărcăturilor;

b) când există tot temeiul de a presupune, că conducătorul se află în stare de ebrietate;

c) când conducătorul sau pasagerul sunt suspectați de comitere sau sunt implicați în comiterea unui accident sau altor acțiuni ilegale;

d) când aflarea agentului de circulație alături de autovehiculul oprit creează obstacole pentru alți participanți la trafic sau pericol pentru securitatea lui personală.

În cazurile enumerate, agentul de circulație și conducătorul autovehiculului oprit, pentru a continua discuția trec de pe carosabil pe marginea drumului.

28) În cazurile când conducătorul este suspectat de comiterea unei infracțiuni, accident în trafic, răpirea autovehiculului, conducerea vehiculului în stare de ebrietate, agentul de circulație trebuie să găsească pretext pentru discuție fără a dezvălui cauza adevărată a acțiunilor sale, totodată întreprinde măsuri pentru reținerea acestora.

29) În timpul patrulării pedestre sau cu motocicletă în condiții climaterice nefavorabile pentru întocmirea procesului-verbal sau a altui document, agentul de circulație poate intra în încăperea de serviciu a organului de poliție sau poate beneficia de autovehiculul contravenientului, cu consimțământul acestuia.

Se interzice de a întocmi procese-verbale conducătorilor auto în automobilul de serviciu (excepție – condiții climaterice nefavorabile), precum și a face înscrieri punând piciorul pe scara autovehiculului sau folosind ca suport unele părți ale autovehiculului.

30) Dispozițiile date trebuie să fie laconice și clare, excluzându-se posibilitatea interpretării lor greșite de către cetățenii cărora le sunt adresate.

31) Contravenientului i se oferă posibilitatea să dea lămuriri în legătură cu acțiunile sale, fără ai permite discuții îndelungate de polemică. Este interzisă discuția cu contravenientul pe teme ce nu se referă la încălcarea săvârșită de el.

Dacă contravenientul reacționează la observații agitate și impulsiv, trebuie lăsat să se calmeze. Explicațiile privind caracterul ilegal al acțiunilor contravenientului se fac cu referire la textul corespunzător al regulilor de circulație și la alte acte normative.

32) Părinților, care au comis încălcări nu trebuie să li se facă observații și reproșuri în prezența copiilor. Copiilor trebuie să li se vorbească despre regulile de comportare pe stradă binevoitor, convingător și clar, fără morală.

33) În cazul când apar situații de conflict, pretenții sau la cererea participanților la trafic, agentul de circulație prezintă legitimația de serviciu și explică dreptul și modul de a face apel împotriva acțiunilor sale.

34) În cazurile când la întocmirea documentelor cu privire la încălcarea comisă participantul la trafic refuză să îndeplinească dispozițiile legitime ale agentului de circulație, acesta aduce contravenientul la unitatea de serviciu a comisariatului de poliție

din apropiere sau la subunitatea de front a poliției, unde se întocmesc procese-verbale cu privire la contravenție.

35) În scopul evitării situațiilor de conflict, examinării obiective a reclamațiilor din partea cetățenilor, precum și a perfecționării modului de supraveghere a traficului rutier, contactele agentului de circulație cu participanții la trafic pot fi fixate cu ajutorul mijloacelor de înregistrare audiovizuale.

36) În orele de plecare a copiilor la școală și de întoarcere a lor spre casă agenții de circulație trebuie să se afle pe cele mai periculoase sectoare și intersecții, asigurând securitatea deplasării lor, să acorde ajutor elevilor din localitățile sătești la deplasarea lor până la școală și înapoi, asigurând securitatea deplasării lor.

37) Agenților de circulație li se interzice categoric să primească de la participanții la trafic și a altor persoane cadouri, suvenire, să obțină de la ei bunuri materiale și alte profituri sau să-i silească prin acțiunile lor să facă acest lucru.

38) Modalitatea de adresare cu deputații în Parlamentul Republicii Moldova, judecătorii, lucrătorii procuraturii, care sunt calificați după categorii, militarii, lucrătorii MAI și alte persoane cu funcții de răspundere este stabilită de legislație, care le determină statutul juridic.

7. Relațiile agentului de circulație cu cetățenii străini și apatrizii

39) Se consideră cetățenii străini persoane care beneficiază de imunitate diplomatică care dețin pașapoarte diplomatice, carnetे diplomatice, consulare de serviciu și legitimații de serviciu care prevăd astfel de privilegii.

40) Relațiile cu cetățenii străini și apatrizii au loc în conformitate cu legislația în vigoare și tratatele internaționale, în conformitate cu care, pentru comiterea contravențiilor administrative categoria dată de cetățeni poate fi trasă la răspundere.

Nu pot fi trase la răspundere contravențională, reținute, supuse controlului, să depună mărturii persoanele care dispun de imunitate diplomatică.

41) Efectuând supravegherea traficului rutier agentul de circulație este obligat să se conducă de următoarele:

a) cetățenii străini și apatrizii au dreptul să circule liber pe teritoriul Republicii Moldova, în afară de restricțiile vizitării anumitor teritorii.

b) cetățenii străini și apatrizii deplasându-se pe teritoriul Republicii Moldova cu autovehiculul trebuie să dispună de:

- documentele ce ar confirma personalitatea - buletinul de identitate, fișa diplomatică sau de serviciu eliberată de MAE și IE al Republicii Moldova (colaboratorii, personalul administrativ-tehnic, personalul de asistență a ambasadelor și consulatelor străine, de asemenea și colaboratorii organizațiilor internaționale acreditați pe lângă MAE și IE al RM);

- documente de tip internațional sau național ce permit conducerea autovehiculului, permis de conducere, care corespund cerințelor Convenției pentru circulația rutieră, aprobată la 8.11.1968 în or.Viena la Conferința Organizației Națiunilor Unite, sau permis eliberat de către organele abilitate;

- documente ce confirmă înmatricularea autovehiculului, iar în cazurile de import - permisiunea organelor vamale;

- documente ce confirmă aflarea în trafic pe teritoriul Republicii Moldova.

Notă: autovehiculele intrate în țară, personale și de serviciu, urmează a fi declarate organelor vamale, care eliberează adeverințe vamale pentru înmatricularea lor temporară, în conformitate cu termenul vizei de ședere în țară, cu eliberarea numerelor de înmatriculare de tipul respectiv.

Permisele de conducere de tip internațional, cât și cele naționale ce corespund cerințelor Convenției pentru circulația rutieră, ce sunt valabile și pe teritoriul Republicii Moldova.

42) În caz de comitere a contravenției de către cetățenii străini care beneficiază de imunitate diplomatică, agentul de circulație este obligat să curme pe loc acțiunile ilicite, să fixeze numele delicventului, numărul actului ce confirmă inviolabilitatea personală, să nu rețină persoana respectivă și să raporteze despre acest fapt comandantului său nemijlocit.

Personalul ambasadelor și altor reprezentanțe străine, ce nu beneficiază de imunitate diplomatică, poartă răspundere deplină pentru încălcarea legislației Republicii Moldova.

8. Măsurile de securitate personală

43) În timpul supravegherii traficului rutier agentul de circulație este obligat să respecte următoarele cerințe ale securității personale:

a) să aleagă astfel locul de serviciu, ca să fie bine văzut de către participanții la trafic și să aibă posibilitatea de a interveni la timp pentru curmarea contravenției;

b) în condiții de vizibilitate redusă, să efectueze serviciul în locuri iluminate, să poarte vestă luminiscentă și să aibă baston de dirijare reflectorizant;

c) să evite aflarea pe carosabilul umed sau lunecos;

d) să aleagă, pentru oprirea autovehiculelor, pe timp de noapte un loc mai luminos, iar dacă nu este posibil să folosească lumina farurilor automobilului de serviciu, girofarul fiind inclus permanent;

e) să se poziționeze, lângă automobilul oprit în așa fel, încât să nu fie lovit la deschiderea ușii sau începutul brusc al mișcării;

f) să evite efectuarea pe carosabil a examinării contravenției comise;

g) să conecteze girofarul la automobilul de serviciu aflându-se în mișcare pentru oprirea autovehiculelor aflate în traficul rutier. În timpul controlului automobilul de serviciu permanent de parcat din spatele autovehiculului oprit;

h) nu se recomandă de a sta în fața sau în spatele autovehiculului oprit;

i) în timpul controlului documentelor agentul de circulație trebuie să mențină o distanță de siguranță între el și conducătorul de vehicul, să nu se întoarcă cu spatele la el și să supravegheze persoanele ce se află în salonul automobilului sau alături de el. Alți agenți de circulație, care se află în exercițiu, trebuie să ocupe poziția, ce ar permite acordarea ajutorului necesar.

44) În caz de depistare a persoanelor aflate în căutare sau care sunt suspectate în comiterea infracțiunilor, agenții de circulație, în dependență de situație, aplică măsuri de securitate la efectuarea controlului autovehiculului sau controlului corporal al persoanelor reținute cu scopul depistării și ridicării armamentului.

Controlul autovehiculului se va efectua după ce conducătorul de vehicul și pasagerii au părăsit salonul și comportarea lor este supravegheată de alt agent de circulație.

La întocmirea materialelor la locul accidentului în trafic este necesar de a organiza ocolirea acestui loc pentru transportul aflat în mișcare, de a lua toate măsurile de

semnalizare și marcarea a locului accidentului în conformitate cu prevederile RCR, inclusiv punerea în funcțiune a semnalelor luminoase speciale.

9. Prezența agentului de circulație în stradă

Pe parcursul executării atribuțiilor de serviciu, polițistul rutier are următoarele **obligații**:

- să poarte ținuta regulamentară curată, îngrijită, permanent ajustată pe corp și conform cu dispozițiile privind componenta acesteia; să aplice pe uniformă, în permanentă, la loc vizibil, insigna cu numărul personal de identificare;

- să aibă capul acoperit cu obiectul de îmbrăcăminte corespunzător sezonului (chipiu, căciula,) excepție făcând situațiile în care acesta se afla în autovehiculul de patrulare sau în local;

- să stăpânească dialogul, care trebuie să fie politicos, coerent dar ferm, spre a întâmpina orice provocări ulterioare;

- să se adreseze cu politețe, tact și discernământ folosind un limbaj coerent pentru a inspira încredere cetățenilor. Demonstrarea încălcării normei rutiere este sarcina de căpătâi a agentului de circulație. El trebuie să o facă în mod convingător, profesionist, pentru a nu lăsa nici un moment impresia că măsura aplicată este aleatorie. Este esențial ca polițistul să se poată detașa să nu considere încălcarea legii ca un afront personal, să învețe să își stăpânească emoțiile, să fie un interlocutor amabil, chiar dacă sta de vorba cu o persoană care încearcă să-l provoace pentru a-i specula ulterior greșelile ;

Se interzice:

- fumatul, servirea de produse alimentare ori a gumei de mestecat, excepție făcând intervalul repausului regulamentar care va fi efectuat în afara zonei postului;

- consumul de alcool în timpul serviciului;

- parașirea postului sau itinerarului de patrulare, fără aprobarea șefului nemijlocit sau celor ierarhic superior;

- repausul în timpul asigurării traseelor de deplasare în cazul unor misiuni ordonate, luării măsurilor la locul producerii accidentelor de circulație sau în orice alte situații când prezența la post este absolut necesară.

La dirijarea circulației agentul este obligat:

- să dirijeze circulația vehiculelor și pietonilor prin folosirea exclusivă a semnalelor regulamentare și cu ajutorul fluierului. Pe timpul dirijării, să ocupe o poziție astfel încât să fie vizibil și în siguranța de unde să-și exercite corespunzător atribuțiile de serviciu;

- să comunice permanent cu participanții la trafic, dând politicos curs oricăror solicitări ce vin din partea acestora;

- să acorde asistența persoanelor aflate în dificultate.

Se interzice:

- inacțiunea, pasivitatea la sesizarea oricărei fapte antisociale, polițistul fiind obligat să ia de îndată măsuri pentru contracararea acestora, intervenind prompt dacă situația permite ori solicitând ajutorul celorlalte elemente ale dispozitivului din care face parte.

La supravegherea circulației agentul este obligat:

Polițistul pedestru trebuie să își aleagă o poziție astfel încât să fie vizibil și în siguranță.

Polițiștii care acționează în patrula auto:

- vor efectua patrularea tronsonului aflat în responsabilitate cu o viteză ce nu trebuie să depășească 40 km/h (prin excepție în cazuri temeinice această viteză poate fi depășită);
- vor folosi mijloacele de avertizare sonoră și luminoasă când se afla în misiune ce nu suferă amânare;
- vor folosi pe timp de noapte, pe drumurile neiluminate, cu precădere, mijloacele de avertizare luminoase;
- vor circula cu viteză adaptată care să asigure prevenirea accidentelor de circulație;
- vor purta centura de siguranță pe timpul deplasării.

Se interzice:

- inacțiunea față de orice încălcare a normelor legale;
- încălcarea fără motiv întemeiat a oricăror reguli de circulație;
- folosirea în exces ori abuzivă a mijloacelor de avertizare sonoră și luminoasă;
- patrularea pe autostrăzi pe banda de urgență;
- folosirea telefonului mobil de către conducătorul autovehiculului poliției atunci când este în mișcare, cu excepția cazului când folosește dispozitivul "mâini libere";
- luarea repausului în autovehicule, pe arterele principale.

INSTRUCȚIUNI

privind modul de utilizare a mijloacelor speciale

I. Ffolosirea și exploatare a echipamentului de măsurare a vitezei de deplasare a autovehiculelor

Echipamentul video de supraveghere a traficului și măsurare a vitezei de deplasare a autovehiculelor.

Autovehiculul pe care este montat sistemul, va fi folosit atât ziua cât și noaptea, din mers sau în staționare, de către operatori atestați.

Activitatea se va desfășura zilnic pe 2-3 schimburi, pe drumurile unde s-au produs accidente cu consecințe grave, în baza unui grafic lunar care va fi modificat în funcție de evoluția situației operative.

Obligațiile operatorului:

-sa poziționeze autovehiculul în afara părții carosabile, fără a încălca regulile de circulație;

-sa stabilească viteza ce constituie contravenție ținând cont de toleranța de 10 km/h, având în vedere viteza maximă admisă pe sectorul de drum respectiv și categoria din care face parte autovehiculul;

-sa regleze camera video în așa fel încât să se efectueze încadrarea corectă în imagine a autovehiculelor față de care se face determinarea vitezei;

-sa filmeze toate încălcarile regulilor de circulație, atunci când în intervalul de timp afectat sancționării nu are posibilitatea să ia măsurile legale;

-sa ia măsuri de sancționare împotriva tuturor abaterilor filmate prin procedura întocmirii procesului verbal de contravenție în lipsa conducătorului auto;

-sa menționeze în registrul de evidență toate încălcarile normelor rutiere înregistrate de echipament;

-sa aibă asupra lui în timpul serviciului, atestatul de verificare metrologică al echipamentului, documentele de identitate personale, ale autoturismului, pe cele de constatare și registrul de evidență a abaterilor;

-sa întocmească raportul de activitate la terminarea programului.

Se interzice:

- folosirea echipamentului video de către personal neautorizat sau cu atestat de verificare metrologică expirat;

- utilizarea echipamentului pentru măsurarea vitezei la procedura “din mișcare”, de către conducătorul auto;

- folosirea la o distanță mai mică de 1 km față de aeroporturi și heliporturi;

- folosirea autovehiculelor pe care este instalat sistemul la activități exclusiv de patrulare;

- depanarea sistemului de catre persoane neautorizate si orice alta interventie care conduce la ruperea sigiliilor metrologice;
- folosirea echipamentului in alte conditii decat cele prevazute in documentatia tehnica;
- lasarea nesupravegheata a autovehiculelor pe care sunt montate echipamente de supraveghere sau parcarea in alte locuri decat garajele asigurate.

Ofițerul care raspunde de linia de munca “viteza”, va verifica cel puțin o data pe saptamana, concordanta dintre cazurile înregistrate pe caseta video și registrul de evidență a sancțiunilor, întocmind în acest sens o nota de constatare.

Dispoziții generale

1. Constatarea nerespectării regimului legal de viteză pe drumurile publice, se efectuează cu mijloace tehnice omologate și verificate metrologic de către Institutul Național de Standardizare și Metrologie al Republicii Moldova.

Mijloace tehnice omologate și verificate metrologic sunt sistemele de măsurare a vitezei de deplasare a autovehiculelor, denumite în continuare *sisteme*, care pot fi mobile, instalate pe automobilele de patrulare din dotarea unităților teritoriale de poliție rutieră sau staționare.

Buletinele de verificare metrologică, periodice, ale sistemelor, se păstrează, în original, la sediu poliției rutiere.

Pentru sistemele mobile instalate pe automobilele de patrulare o copie a buletinului de verificare metrologică se păstrează la bordul automobilului în care este instalat sistemul.

Sistemul se instalează în automobilul de patrulare și este destinat pentru controlul vitezei a autovehiculelor, fixarea video a încălcărilor. Sistemul este utilizat de către colaboratorii poliției rutiere în calitate de mijloc de demonstrare ale încălcărilor regulamentului circulației rutiere.

2. Ofițerii din cadrul DPR, pregătesc lucrătorii poliției rutiere pentru utilizarea sistemelor aflate în dotarea unităților teritoriale de profil.

Atestarea se efectuează anual în baza instrucțiunii de utilizare al sistemului pentru care sunt pregătiți și în baza lucrului practic cu acesta.

La finalul pregătirii pentru obținerea certificatului care permite utilizarea dispozitivelor de măsurat viteza se întocmește un proces-verbal care va fi semnat de către membrii comisiei create anterior și de șeful Direcției poliție rutiere a Departamentului poliție a MAI.

3. Șeful Direcției poliție rutieră eliberează fiecărui operator, certificat de model stabilit.

II. Particularitățile și metodele de lucru cu sistemele.

1. Metoda de lucru

Poziționarea autovehiculului se face în afara părții carosabile pentru a se asigura protecția acestuia, fără a încălca regulile de circulație.

Locul în care se instalează sistemul trebuie ales astfel încât să existe siguranța că nu va fi acroșat de autovehiculele din trafic.

Sistemul se va instala în conformitate cu specificațiile tehnice din manualul de instalare pus la dispoziție de producătorul sau furnizorul sistemului.

Echipajul de poliție trebuie să fie format din doi agenți de circulație.

Când traficul rutier este redus sau condițiile meteorologice nu permit folosirea sistemului la parametri tehnici normali ori operatorul execută alte activități, se întrerupe funcționarea aparatului de înregistrare, menționându-se, obligatoriu despre aceasta, în registrul radar.

Este interzisă folosirea în automobilul de patrulare a oricărui dispozitiv care întrerupe sau perturbă buna funcționare a sistemului.

Lucrul cu complexul poate fi divizat în câteva etape:

1. Asamblarea și montarea părților complexului în salonul automobilului de patrulare.
2. Conectarea complexului.
3. Selectarea direcției obiectelor de măsurare, configurarea telecamerei (în caz de necesitate).
4. Urmărirea situației rutiere. Efectuarea măsurărilor și înscrierea datelor în memoria de operare în cazul prezenței unor încălcări potențiale.
5. Fixarea faptului de încălcare a regimului de viteză sau ale altor încălcări ale regulamentului rutier. Păstrarea datelor și cadrelor în arhiva pentru utilizarea ulterioară în practica administrativă.

Sistemul asigură:

- Fixarea video ale încălcărilor regulamentului circulației rutiere cu fixarea orei și datei;
- Afișarea pe ecran a vitezei mișcării, datei și orei, informației cu privire la regimul măsurărilor, direcția mișcării obiectului;
- Posibilitatea de funcționare în timpul mișcării automobilului de patrulare și în regim de staționare;
- Selectarea obiectelor conform direcției mișcării lor;
- Distincția numărului de înmatriculare al automobilului la distanța de până la 100 metri, cu probabilitatea de 80%;
- Determinarea automobilului-infractor în fluxul de automobile ca rezultat al vizualizării consecutivității cadrelor fixate;
- Manipularea comodă a complexului cu ajutorul telecomenzii, inclusiv reglarea măririi optice;
- Vizionarea pe ecran a situației de pe drum;
- Păstrarea cadrelor și a datelor cu privire la obiect în memoria ergo-independentă (pe cartela flash);
- Posibilitate de transmitere a cadrelor și datelor obținute pe computerul personal, cu scopul sistematizării și imprimării ulterioare;
- Mărirea imaginii, schimbarea contrastului și saturației cadrelor pentru o mai bună distingere a numărului.

În componența sistemului intră aparatul de măsurare a vitezei, blocul de monitorizare cu computerul specializat, telecamera de rezoluție înaltă color sau alb-negru și telecomanda. Complexul este montat în automobilul de patrulare și nu necesită schimbarea construcției automobilului. Alimentarea complexului are loc de la rețeaua de bord a automobilului. Manipularea complexului se efectuează cu ajutorul telecomenzii cu unde infraroșii.

II. Constatarea contravențiilor privind depășirea vitezei

Constatarea contravențiilor la regimul de viteză se efectuează prin filmarea sau fotografierea numărului de înmatriculare sau înregistrare montat în partea din fata sau spate a autovehiculului.

Constatarea contravențiilor la regimul de viteză se face de către agentul constator cu ajutorul sistemului, iar procesul-verbal cu privire la contravenție se încheie după oprirea contravenientului ori la sediul secției poliției rutiere după prelucrarea datelor.

Constituie contravenție, conducerea unui autovehicul cu o viteză mai mare decât cea maximă admisă pe sectorul de drum respectiv și pentru categoria din care face parte autovehiculul condus.

La stabilirea vitezei ce constituie contravenție se va avea în vedere viteza maxima admisa + 11 km pe sectorul de drum respectiv și categoria din care face parte autovehiculul filmat.

Agentul constator, va opri cel mult 1-2 autovehicule ale căror conducători au încălcat regimul legal de viteză, în afara părții carosabile, iar acolo unde nu există condiții, cât mai aproape de marginea din dreapta a drumului, pe acostament sau lângă bordură ori în spațiile de parcare.

După oprirea unui autovehicul, agentul constator procedează la identificarea conducătorului acestuia, căruia îi va comunica motivul opririi, viteza înregistrată, măsurile prevăzute de lege pentru fapta comisă, indicându-i totodată, să aștepte în autovehiculul propriu, întocmirea documentelor de constatare (numai la solicitarea conducătorului auto i se va demonstra viteza de deplasare).

La procedura filmării abaterilor „din mișcare”, se interzice oprirea autovehiculelor care circulă pe sensul opus de deplasare al autovehiculului poliției rutiere.

Agentului constator îi sunt interzise invitarea contravenientului în automobilul special al poliției.

După luarea măsurilor legale, agentul constator va asigura reintrarea în trafic a autovehiculelor oprite.

La procesul-verbal de constatare a contravenției în mod obligatoriu se anexează probele acumulate referitor încălcării comise (foto, video).

EVALUAREA ACTIVITĂȚILOR

Fiecare automobil de serviciu în care este instalat un dispozitiv de măsurat viteză trebuie să fie dotat cu Registrul de evidență a abaterilor, special constituit, care la ieșirea din serviciu, va fi completat de către agenții constatori și va cuprinde celelalte date:

- numele și prenumele contravenientului;
- codul numeric personal al contravenientului;
- locul constatării;
- abaterea săvârșita,
- seria și numărul procesului verbal de contravenție;
- numărul punctelor de penalizare;
- timpul efectiv de lucru cu sistemul;
- timpul și motivul nefolosirii sistemului;

**Ministerul Afacerilor Interne
al Republicii Moldova****Direcția poliției rutiere**

str. V. Alecsandri 42, MD-2012, mun. Chișinău
tel: 22-80-69, 255-998, 255-920; fax: 25-52-00
e-mail: info@politiarutiera.org, pagina-web: www.mai.gov.md

**Министерство внутренних дел
Республики Молдова****Управление дорожной полиции**

ул. В. Александри 42, MD-2012, г. Кишинэу
тел: 22-80-69, 255-998, 255-920; факс: 25-52-00
e-mail: info@politiarutiera.org, pagina-web: www.mai.gov.md

C E R T I F I C A T

Eliberat _____

dovadă a faptului, că a studiat Instrucțiunile cu privire la modul de exploatare a dispozitivelor „Iskra-Video” și este admis la utilizarea acestora în procesul de depistare și documentare a excesului de viteză.

Șef _____

Ordinea de lucru cu complexul pentru măsurarea vitezei “Iskra-Video”

1. Asamblarea și instalarea dispozitivelor complexului în salonul automobilului de serviciu.
2. Conectarea complexului.
3. Selectarea direcției de măsurare, ajustarea camerei-video (după necesitate).
4. Supravegherea situației rutiere. Efectuarea măsurărilor și înscrierea datelor în memoria operativă, dacă există contravenient potențial.
5. Fixarea faptei de încălcare a regimului de viteză sau a altor contravenții a RCR. Memorizarea datelor în arhivă pentru utilizarea ulterioară în practica administrativă.

Categoric se interzice:

- deschiderea blocurilor electronice ce intră în componența complexului;
- utilizarea blocurilor electronice defectate și deteriorate;
- utilizarea complexului în condiții cu umeditate ridicată;
- efectuarea operațiunilor legate de utilizarea complexului, dacă ele sustrag șoferul de la conducerea automobilului;
- îndreptarea dispozitivului pentru măsurarea vitezei spre orice ființă umană în momentul efectuării măsurării la o distanță mică < 1m;

II. INSTRUCȚIUNI

privind interpretarea și aplicarea unitară a prevederilor legale în ceea ce privește constatarea contravenției de conducere a unui vehicul sub influența băuturilor alcoolice

CONSTATAREA CONTRAVENTIEI DE CONDUCERE A VEHICULULUI SUB INFLUENȚA BAUTURILOR ALCOOLICE

1. Dispoziții generale, noțiuni și termeni

1. Prezentele Instrucțiuni privind modul de constatare a faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate reglementează modul de constatare de către agentul constatator a:

- faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică sau în stare de ebrietate produsă de substanțe narcotice, psihotrope și/sau de alte substanțe cu efecte similare;
- faptei de refuz, împotrivire sau eschivare a conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, precum și:
- ordinea de sesizare a organelor de urmărire penală cu privire la aceste fapte.

2. Instrucțiunile sînt elaborate pentru asigurarea aplicării uniforme de către agenții de circulație a dispozițiilor legale referitoare la constatarea și înregistrarea faptelor prevăzute la art. 264¹ alin.(1) și (3) din Codul penal și art. 233 alin.(1) din Codul contravențional, precum și la administrarea probatoriului în faza inițială cu privire la comiterea acestor fapte.

3. Instrucțiunile stabilesc reguli executorii pentru toți agenții constatare, implicați în procesul de constatare și investigare a faptelor indicate la pct. 1.

4. În conformitate cu dispozițiile art.134 din Codul penal și pct.2 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 296 din 16.04.2009 (în continuare - Regulamentul 296), următoarele noțiuni și termeni semnifică:

- **stare de ebrietate** - starea de dereglare psihofuncțională a organismului survenită în urma consumului de alcool, de substanțe narcotice, psihotrope și/sau de alte substanțe cu efecte similare;
- **stare de ebrietate alcoolică cu grad minim** - starea persoanei care are concentrația de alcool în sînge de la 0,3 pînă la 0,8 g/l și concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de la 0,15 pînă la 0,4 mg/l;
- **stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat** - starea persoanei care are concentrația de alcool în sînge de la 0,8 g/l și mai mult și concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de la 0,4 mg/l și mai mult;
- **instituție medico-sanitară abilitată** - instituție medico-sanitară publică înzestrată corespunzător, în scopul efectuării examinării medicale a stării de ebrietate și naturii ei și recoltării probelor biologice, stabilite potrivit Listei - anexă nr.1 la ordinul Ministrului Sănătății nr.155 din 01.06.2009 despre

implementarea Hotărîrii Guvernului nr.296 din 16.04.2009 și potrivit Listei - anexă nr.1 la ordinul Ministrului Sănătății nr.80 din 20.03.2009 cu privire la recoltarea și analiza probelor biologice pentru stabilirea alcoolemiei, consumului de droguri și de alte substanțe psihotrope, de medicamente cu efecte similare acestora;

- **testarea alcoolscoptică** - acțiunile lucrătorului de poliție sau altei persoane abilitate, instruite în modul corespunzător, orientate spre stabilirea concentrației de alcool în aerul expirat la persoana testată, efectuate cu ajutorul mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic;
- **examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei (examinarea medicală)** - complex de acțiuni și procedee cu caracter medical, stabilite prin actele normative ale Ministerului Sănătății ce au drept scop determinarea și evaluarea stării de ebrietate a persoanei examinate;
- **analiză de laborator** - investigație de laborator ce are drept scop determinarea în probele biologice a concentrației alcoolului, prezenței drogurilor și/sau altor substanțe ce provoacă ebrietate.

II. Constatarea faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică. Sesizarea organului de urmărire penală.

5. Constatarea faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică sau în stare de ebrietate produsă de substanțe narcotice, psihotrope și/sau de alte substanțe cu efecte similare reprezintă un complex de acțiuni premergătoare urmăririi penale, consemnate corespunzător în vederea stabilirii și confirmării bănuielii rezonabile cu privire la comiterea infracțiunii prevăzute la art.264¹ alin.(1) din Codul penal.

6. Acțiunile de constatare cuprind în mod obligatoriu efectuarea testării alcoolscoptică și a analizei de laborator.

7. Testarea alcoolscoptică a participanților la trafic se va efectua ori de câte ori agentul constator consideră necesar și oportun.

8. În cazul existenței bănuielilor rezonabile cu privire la aflarea în stare de ebrietate alcoolică a persoanei care conduce mijlocul de transport (mirosul de alcool din cavitatea bucală, instabilitatea pozei, dereglarea mersului, tremuratură accentuată al degetelor, pleoapelor, limbii, comportarea neadecvată, mărturia persoanei examinate despre faptul consumului, etc.) agentul constator (al poliției) informează persoana cu privire la testarea ce urmează a fi efectuată pentru stabilirea existenței vaporilor de alcool în aerul expirat.

9. La efectuarea testării alcoolscoptică agentul constator va asigura respectarea dispozițiilor cu privire la obligații, cuprinse în pct. 11 din Regulamentul 296, inclusiv să explice persoanei testate procedura testării alcoolscoptică, să respecte instrucțiunile privind ordinea testării alcoolscoptică și normele sanitaro-igienice, desigilînd dispozitivul de protecție (muștiucul) în prezența examinatului.

10. Agentul constator întocmește un proces-verbal cu privire la testarea alcoolscoptică în timpul efectuării acestei acțiuni sau imediat după terminarea ei.

11. Procesul-verbal privind testarea alcoolscoptică trebuie să cuprindă:

- 1) numărul de strictă evidență al procesului-verbal;
- 2) locul concret al efectuării acțiunii;
- 3) funcția, numele și prenumele persoanei care întocmește procesul-verbal;

- 4) numele, prenumele și calitatea persoanelor care au participat la efectuarea acțiunii, iar dacă este necesar, și adresele lor, obiectiile și explicațiile acestora;
- 5) data și ora începerii și terminării acțiunii;
- 6) descrierea amănunțită a temeiurilor și a rezultatelor testării;
- 7) menționi că:
- mijloacele tehnice utilizate la efectuarea acțiunii, condițiile și modul de aplicare a lor, numărul și/sau seria de identificare a aparatului electronic, numărul de ordine al probei;
 - efectuarea, în cadrul realizării acțiunii, a fotografierii, filmării, înregistrării audio;
 - înainte de a se utiliza mijloacele tehnice, despre aceasta s-a comunicat persoanelor care participă la efectuarea acțiunii și a fost verificată starea funcțională a aparatului etilotest;
 - rezultatele obținute cu specificarea că sînt extrase pe suport de hîrtie, sînt completate cu datele necesare și sînt aduse la cunoștința persoanei supuse testării contra semnătură, cu anexarea la procesul-verbal;
 - persoanei testate i s-a explicat procedura testării alcoolscoapice;
 - dispozitivul de protecție (muștiucul) a fost desigilat în prezența examinatului și a altor participanți la acțiune, dacă sînt;
 - în cazul refuzului subiectului testat de a semna extrasul cu rezultatul testării, va face mențiunea respectivă în procesul-verbal;
 - în cazul în care concentrația de alcool în aerul expirat corespunde stării de ebrietate cu grad avansat de alcoolemie (concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de la 0,4 mg/l și mai mult), persoana va fi condusă la o instituție medicală abilitată pentru efectuarea examinării medicale și analizei de laborator, eventual și acordarea asistenței narcologice necesare;
 - persoana supusă testării a fost informată că refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcooloscoapică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical constituie infracțiune prevăzută la art.264¹ alin.(3) din Codul penal;
 - persoanei testate i s-a explicat dreptul de a contesta, în caz de dezacord, rezultatul testării alcoolscoapice, în sensul că, potrivit pct. 13 și 14 din Regulamentul 296, persoana testată alcoolscoapic, care nu este de acord cu procedura testării, funcționarea aparatului de testare, rezultatul testării, este în drept să-l conteste, prin examinarea medicală cu recoltarea obligatorie a probelor biologice și că, în acest caz persoana testată este însoțită de lucrătorul de poliție la cea mai apropiată instituție medicală abilitată, dar nu mai tîrziu de 2 ore după testarea alcooloscoapică.

III. Testarea cu aparatura electronică de tip DRAGER și instrucțiunile de utilizare a ei.

Aparatul Alcotest 6810, aflat în exploatarea efectivului poliției rutiere, este un produs electronic pentru măsurarea precisă și rapidă a concentrației de alcool pur în aerul expirat

(etilotest), verificat de Institutul Național de Standartizare și Metrologie al Republicii Moldova.

Testarea propriu-zisă, se execută atât în sistem pasiv, cât și în sistem activ, cu respectarea instrucțiunilor care însoțesc fiecare aparat etilotest în parte, după o prealabilă informare a subiectului despre faptul că urmează a fi testat cu privire la existența sau nu, a vaporilor de alcool în aerul expirat și desigilarea în prezența acestuia a muștiucului a cărui utilizare este obligatorie.

Testarea în sistemul pasiv constă în prelevarea aerului expirat de către dispozitivul „pompa” al aparatului, în timpul discuțiilor purtate de către polițist cu subiectul. Atunci când pe display-ul aparatului se afișează inscripția „alcool”, înseamnă că în spațiul dat se află vapori de alcool alcoolice.

Testarea în sistemul activ. Pentru a stabili concentrația de alcool în aerul expirat, subiectul urmează să fie supus testării active în sistem automat. Aceasta constă în solicitarea persoanei testate să inspire aer adânc și apoi să-l expire puternic și constant în aparat. Volumul suficient este confirmat printr-un ton continuu și prin ledul verde. În timpul probei pe afișaj apare mesajul “Suflați”. Dacă proba este suficientă, ledul verde se stinge și se aude un scurt clic.

Cifra afișată pe display-ul etilotestului, reprezintă concentrația de alcool pur în aerul expirat de subiect, măsurată în mg/l. Pentru transformarea măsurării în mijloc material de probă, etilotestul se conectează la imprimanta acestuia și se tipărește rezultatul testării alcoolscopec.

Alcoolemie „0”. Conducătorului de vehicul i se va restitui îndată permisul de conducere.

12. Procesul-verbal privind testarea alcoolscopecă se citește tuturor persoanelor care au participat la efectuarea acțiunii, explicându-li-se, totodată, că au dreptul de a face obiecții, iar acestea urmează să fie consemnate în procesul-verbal.

Fiecare pagină a procesului-verbal se semnează de persoana care îl întocmește, precum și de persoanele menționate la pct. 10. Dacă vreuna din aceste persoane nu poate semna sau refuză să semneze procesul-verbal, despre aceasta se face mențiune.

La procesul-verbal se anexează toate probele acumulate de către agentul constatator: fotografiile, peliculele, înregistrările audio și video, împachetate și sigilate corespunzător.

13. Dacă persoana care a participat la efectuarea acțiunii refuză să semneze procesul-verbal, despre aceasta se face mențiune în procesul-verbal, care va fi semnat pentru conformitate de către persoana care a efectuat acțiunea.

Persoanei care a refuzat să semneze procesul-verbal trebuie să i se acorde posibilitatea de a explica cauzele refuzului, iar explicațiile ei vor fi consemnate în procesul-verbal.

Dacă persoana care a participat la efectuarea acțiunii nu poate semna procesul-verbal din cauza vreunui defect fizic, cel care întocmește procesul-verbal cheamă o persoană străină care, cu consimțământul celui care nu poate semna, certifică cu semnătura sa exactitatea conținutului procesului-verbal.

14. După efectuarea testării alcoolscopecă și întocmirea procesului-verbal în condițiile pct.9-12, în cazurile în care rezultatele testării vor stabili o concentrație a vaporilor de alcool de la 0,15mg/l și mai mult în aerul expirat, agentul constatator întreprinde măsurile corespunzătoare pentru înregistrarea cazului în mod corespunzător prin transmiterea informației respective prin mijloace de comunicare rapidă (telefon,

telefax, fax, teletipe, e-mail etc.) în unitatea de gardă.

Colaboratorul de serviciu al organului care a primit informația, purcede imediat la înregistrarea ei în Registrul nr.2, în conformitate cu prevederile pct.25 din Instrucțiunile privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor și altor informații despre infracțiuni, aprobate prin ordinul interdepartamental nr. 121/254/286-0/95 din 18.07.2008 privind evidența unică a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni.

Numărul de înregistrare a informației în Registrul nr.2 se comunică îndată agentului constatator care a transmis-o.

15. În cazul în care în procesul testării alcoolscopice efectuate rezultatele testării vor stabili o concentrație a vaporilor de alcool de la 0,4 mg/l și mai mult în aerul expirat, reprezentantul organului de constatare întreprinde măsurile corespunzătoare pentru a conduce persoana la o instituție medicală abilitată pentru efectuarea examinării medicale, care include obligatoriu testarea repetată alcoolscopică și efectuarea analizei de laborator.

16. În cazul existenței bănuielilor rezonabile cu privire la aflarea în stare de ebrietate alcoolică a persoanei care conduce mijlocul de transport și efectuarea testării alcoolscopice de către agentul constatator nu este posibilă la fața locului, inclusiv pe motivul insistării persoanei la efectuarea examinărilor doar în cadrul instituției medicale specializate, precum și în cazul existenței bănuielilor rezonabile cu privire la aflarea în stare de ebrietate produsă de substanțe narcotice, psihotrope și/sau de alte substanțe cu efecte similare, agentul constatator informează persoana cu privire la examinarea medicală și prelevarea de probe biologice de sânge ce urmează a fi efectuată în instituția medicală specializată pentru determinarea și evaluarea stării de ebrietate a persoanei examinate, determinarea în probele biologice a concentrației alcoolului, prezenței drogurilor și/sau altor substanțe ce provoacă ebrietate și conduce imediat persoana la instituția medicală abilitată. Concomitent, agentul constatator va proceda conform pct. 13.

17. Persoana va fi prezentată la examenul medical în termen de cel mult 2 ore de la apariția bănuielii cu privire la starea de ebrietate.

Temei pentru inițierea examenului medical și a analizei de laborator (determinarea în proba biologică de sânge a concentrației alcoolului) îl constituie solicitarea scrisă (biletul de trimitere) a reprezentantului organului de constatare.

În solicitare se indică datele privind persoana ce urmează a fi supusă examinării și recoltării de probe biologice de sânge și ale agentului constatator, date cu privire la testarea alcoolscopică și rezultatele ei, dacă s-a efectuat de către agentul constatator, precum și timpul, scopul și cauzele ce generează necesitatea efectuării examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei și recoltarea probelor biologice de sânge în cadrul acestui examen.

În solicitarea scrisă se va face trimitere obligatoriu la numărul de înregistrare a informației în Registrul nr.2.

18. Examinarea medicală și analiza de laborator se efectuează în conformitate cu prevederile Regulamentului 296 și ordinul Ministrului Sănătății nr.80 din 20.03.2009. Agentul constatator, care a solicitat efectuarea examenului medical și a analizei de laborator, este prezent la efectuarea examenului medical și la recoltarea probelor biologice, dacă persoana este de același sex, și va urmări să fie prelevate 2 probe de sânge pentru analiza de laborator.

19. După terminarea examinării medicale și a analizei de laborator, dar nu mai

târziu de 3 zile de la prelevarea de probe biologice, agentul constator va ridica de la instituția medicală specializată procesul-verbal întocmit de către specialist în ordinea prevăzută de pct.25-32 din Regulamentul 296 și potrivit formularului nr.155/e aprobat prin ordinul Ministrului Sănătății nr.155 din 01.06.2009 despre implementarea Hotărârii Guvernului nr.296 din 16.04.2009 cu concluzia examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, definitivată în conformitate cu rezultatele de laborator a probelor prelevate de sânge.

20. Dacă din concluzia specialistului rezultă că la persoana supusă examinării medicale în procesul testării alcoolscoapice efectuate de către specialist a fost stabilită o concentrație a vaporilor de alcool de la 0,4 mg/l și mai mult în aerul expirat și rezultatele analizei de laborator vor indica asupra concentrației de alcool în sânge de la 0,8g/l și mai mult, ori dacă din concluzia specialistului rezultă prezența în sânge a drogurilor și/sau altor substanțe ce provoacă ebrietate, agentul constator va întocmi imediat, în conformitate cu prevederile art.273 alin.(2) din Codul de procedură penală, un proces-verbal cu privire la constatarea conducerii de către persoană a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau, respectiv, cu privire la constatarea conducerii de către persoană a mijlocului de transport în stare de ebrietate produsă de substanțe narcotice, psihotrope și/sau de alte substanțe cu efecte similare.

Procesul-verbal cu privire la constatarea conducerii de către persoană a mijlocului de transport în stare de ebrietate va cuprinde o descriere rezumativă a acțiunilor efectuate și a circumstanțelor constatate.

21. Actele de constatare efectuate de către agentul constator, conform prevederilor art.273 alin.(2) din Codul de procedură penală, împreună cu mijloacele materiale de probă, se predau imediat, dar nu mai târziu de 24 ore de la întocmirea procesului-verbal specificat la pct. 19, cu scrisoare de sesizare organului de urmărire penală căruia îi revine competența legală la efectuarea urmăririi penale a faptei constatate.

22. Imediat actele respective vor fi înregistrate în Registrul nr.1, în conformitate cu prevederile Instrucțiunilor privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor și altor informații despre infracțiuni, aprobate prin ordinul interdepartamental nr.121/254/286-0/95 din 18.07.2008 privind evidența unică a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, și transmise pentru soluționare prin rezoluția conducătorului organului de urmărire penală unui ofițer de urmărire penală.

Cu privire la acest fapt se vor face mențiunile respective în Registrul nr.2.

Organul de urmărire penală, fiind sesizat în modul prevăzut de art.273 al Codului de procedură penală, în conformitate cu art.274 alin.(1) din Codul de procedură penală, va dispune, prin ordonanță, începerea urmăririi penale în baza art.264¹ alin.(1) Codul penal, constatând că, din cuprinsul actelor de constatare, rezultă o bănuială rezonabilă că a fost săvârșită o infracțiune și nu există vreuna din circumstanțele care exclud urmărirea penală, informând despre aceasta organul de constatare.

În cazurile în care fapta constatată a fost comisă de către persoanele indicate la art.270 alin.(1) Cod de procedură penală, actele de constatare vor fi trimise la organul corespunzător al Procuraturii.

23. În cazul existenței bănuielilor rezonabile cu privire la aflarea în stare de ebrietate alcoolică a persoanei care conduce mijlocul de transport și efectuarea testării alcoolscoapice de către agentul constator nu este posibilă la fața locului, precum și în cadrul examenului medical pentru motivul lipsei mijloacelor tehnice sau nefuncționării

acestora, sau pe motivul necorespunderii acestora standardelor, sau pe motivul stării în care se află persoana, inclusiv dacă este vătămată ori internată în instituția medicală pentru acordarea de ajutor medical, obligatoriu vor fi întreprinse măsuri pentru prelevarea de probe biologice de sânge, efectuată în instituția medicală abilitată sau în instituția medicală în care persoana a fost internată pentru acordarea ajutorului medical.

Dacă potrivit concluziei specialistului rezultatele analizei de laborator vor indica asupra concentrației de alcool în sânge de la 0,8g/l și mai mult, se va proceda conform pct. 19-21. în astfel de cazuri, organul de urmărire penală va dispune imediat începerea urmăririi penale în baza art.264¹ alin.(1) din Codul penal.

24. Dacă din cuprinsul actelor de constatare, inclusiv din concluzia specialistului, rezultă că la persoană a fost stabilită o concentrație de alcool în sânge de la 0,3 pînă la 0,8 g/l și o concentrație a vaporilor de alcool în aerul expirat de la 0,15 pînă la 0,4 mg/l (stare de ebrietate alcoolică cu grad minim), agentul constator va întreprinde măsurile corespunzătoare în conformitate cu dispozițiile Codului contravențional pentru tragerea la răspundere a persoanei în baza art.233 alin.(1).

V. Constatarea faptei de refuz, împotrivire sau eschivare a conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical.

25. În cazul existenței bănuielilor rezonabile cu privire la aflarea în stare de ebrietate a persoanei care conduce mijlocul de transport, agentul constator o informează în mod obligatoriu cu privire la:

- testarea alcoolică, examinarea medicală și prelevarea de probe biologice de sânge ce urmează a fi efectuate în instituția medicală specializată pentru determinarea și evaluarea stării de ebrietate a persoanei examinate, determinarea în probele biologice a concentrației alcoolului, prezenței drogurilor și/sau altor substanțe ce provoacă ebrietate și cu privire la necesitatea de a o conduce imediat la instituția medicală abilitată;
- faptul că refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical constituie infracțiune prevăzută la art.264¹ alin.(3) Cod penal.

26. Dacă persoana întreprinde orice categorie de acțiuni care relevă refuzul, împotrivirea sau eschivarea de la testarea alcoolică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice, la fața locului sau în fața specialistului din cadrul instituției medicale specializate, agentul constator va întocmi imediat, în conformitate cu prevederile art.273 alin.(2) Cod de procedură penală, un proces-verbal cu privire la constatarea refuzului sau, respectiv împotrivirii, sau eschivării conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolică sau respectiv, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical.

Procesul-verbal va cuprinde o descriere a acțiunilor efectuate și a circumstanțelor constatate. Concomitent, agentul constator va proceda conform pct. 13, prevederile căruia se aplică corespunzător.

27. Procesul-verbal se va aduce la cunoștință persoanei, explicându-li-se, totodată, că are dreptul de a face explicații cu privire la motivele, circumstanțele și temeiurile care l-au determinat să refuze, să se împotriveze sau să se eschiveze de la testarea alcoolscoptică sau respectiv, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, iar acestea urmează să fie consemnate în procesul-verbal. Dacă persoana refuză să facă careva explicații pentru acțiunile sale, despre aceasta se face mențiune în procesul-verbal, care va fi semnat pentru conformitate de către agentul constatator și persoana respectivă.

La procesul-verbal se anexează fotografiile, peliculele, înregistrările audio și video, împachetate și sigilate corespunzător, dacă în procesul de constatare s-a aplicat fotografierea, înregistrarea audio sau video.

28. La constatarea faptei, agentul constatator va întreprinde măsuri, după posibilități, în vederea identificării și audierii martorilor oculari sau a altor persoane, inclusiv a specialistului din cadrul instituției medicale specializate, care ar putea confirma acțiunile colaboratorului și faptele constatate de acesta, starea, comportamentul și acțiunile conducătorului mijlocului de transport.

De asemenea, agentul constatator are dreptul, în condițiile art.273 alin.(2) Cod de procedură penală, să ridice corpurile delictive, să solicite informațiile și documentele necesare pentru constatarea infracțiunii, să citeze persoane și să obțină de la ele declarații, să procedeze la evaluarea pagubei și să efectueze orice alte acțiuni posibile care nu suferă amânare, cu întocmirea proceselor-verbale în care se vor consemna acțiunile efectuate și circumstanțele constatate.

29. Actele de constatare efectuate de către agentul constatator, conform prevederilor art.273 alin.(2) Cod de procedură penală, împreună cu mijloacele materiale de probă, se predau imediat, dar nu mai târziu de 24 ore de la întocmirea procesului-verbal specificat la pct.25, cu scrisoare de sesizare organului de urmărire penală căruia îi revine competența legală la efectuarea urmăririi penale a faptei constatate.

30. Imediat actele respective vor fi înregistrate în Registrul nr.1, în conformitate cu prevederile Instrucțiunilor privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor și altor informații despre infracțiuni, aprobate prin ordinul interdepartamental nr.121/254/286-0/95 din 18.07.2008 privind evidența unică a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, și transmise pentru soluționare prin rezoluția conducătorului organului de urmărire penală unui ofițer de urmărire penală.

Cu privire la acest fapt se vor face mențiunile respective în Registrul nr.2. Organul de urmărire penală, fiind astfel sesizat în modul prevăzut în art.273 Cod de procedură penală și în conformitate cu art.274 alin.(1), va dispune, prin ordonanță, începerea urmăririi penale în baza art.264¹ alin.(3) Cod penal, constatând că, din cuprinsul actelor de constatare, rezultă o bănuială rezonabilă că a fost săvârșită o infracțiune și nu există vreuna din circumstanțele care exclud urmărirea penală, informând despre aceasta organul de constatare.

31. *În cazurile în care fapta constatată a fost comisă de către persoanele indicate la art. 270 alin. (1) Cod de procedură penală, actele de constatare vor fi trimise la organul corespunzător al Procuraturii.*

VI. Respectarea în procesul de constatare a faptei a drepturilor și libertăților omului, garanțiilor de inviolabilitate și altor garanții

32. Agentul constatatator în cursul procesului de constatare este obligat să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor care aduc atingere drepturilor și libertăților sau să-i fie lezată demnitatea umană.

33. Persoana suspectată de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate sau de comiterea infracțiunii prevăzute la art.264¹ alin.(3) din Codul penal nu poate fi silită să mărturisească împotriva sa sau să-și recunoască vinovăția. Declarații de la aceasta pot fi obținute doar cu consimțământul ei dat în prealabil, după ieșirea din starea de ebrietate, cu condiția asigurării dreptului la apărare și a libertății de mărturisire.

34. Înlăturarea persoanei, în privința căreia există bănuieli rezonabile cu privire la aflarea în stare de ebrietate, de la conducerea mijlocului de transport, reținerea vehiculului și aducerea lui la stația de parcare specială sau pe teritoriul organului de poliție, în calitate de măsuri procesuale de constrângere, se aplică în conformitate cu dispozițiile art.438 și 439 din Codul contravențional.

Cercetarea mijlocului de transport al persoanei pînă la pornirea urmăririi penale se efectuează în condițiile și cu respectarea prevederilor art. 18 din Codul de procedură penală doar cu acordul declarat în scris al proprietarului sau posesorului de drept și, în cazurile în care conducătorul mijlocului de transport nu este o altă persoană, după ieșirea lui din starea de ebrietate.

35. Ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijlocului de transport constituie o măsură preventivă aplicabilă doar bănuitului, învinuitului sau inculpatului în conformitate cu art. 176 și art.182 din Cod de procedură penală, numai de către judecătorul de instrucție și numai după pornirea urmăririi penale.

Dacă se constată că persoana a comis contravenția prevăzută la art.233 alin.(1) Cod contravențional, care prevede sancțiunea privării de dreptul de a conduce vehicule, agentul constatatator, în conformitate cu art.429 alin.(7) Cod contravențional, este în drept să efectueze ridicarea permisului de conducere pînă la pronunțarea hotărîrii judecătorești asupra cauzei contravenționale, eliberînd conducătorului vehiculului un permis de conducere provizoriu.

36. După efectuarea examenului medical, persoanei supuse examinării i se va permite să plece. În cazurile în care aceasta a pierdut capacitatea de a se deplasa de sine stătător sau de a se orienta în spațiu, prezentînd pericol pentru sine sau alte persoane, ea va fi transmisă rudelor, persoanelor apropiate sau i se va acorda asistența medicală în condițiile art.17 din Legea nr.713-XV din 06.12.2001 privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope.

37. Reținerea persoanei în privința căreia există bănuieli rezonabile cu privire la aflarea în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe sau a persoanei care refuză, se împotrivește sau se eschivează de la testarea alcoolscopică, de la examenul medical sau de la recoltarea probelor biologice **nu se admite**, deoarece legea penală în art.264¹ alin.(1) și (3) Cod penal nu prevede pentru această infracțiune pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 1 an - condiție stabilită în art.166 alin.(1) Cod de procedură penală pentru aplicarea măsurii procesuale de

constrângere reținerea.

Reținerea persoanei în privința căreia există bănuiele rezonabile cu privire la aflarea în stare de ebrietate alcoolică cu grad minim, respectiv a persoanei care a comis o contravenție prevăzută la art.233 alin.(1) Cod contravențional, se admite, conform art.433 alin.(1) lit.b) Cod contravențional, numai în cazul imposibilității identificării persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional dacă au fost epuizate toate măsurile de identificare. Reținerea se aplică în conformitate cu art.433-435 Cod contravențional și nu poate depăși 3 ore de la momentul privării de facto a persoanei de libertate. Persoana reținută va fi pusă în libertate în condițiile art.436 Cod contravențional.

În cazurile constatării în paralel a comiterii de alte infracțiuni sau contravenții pentru care este posibilă reținerea în ordinea art.166 din Codul de procedură penală sau în ordinea art.art. 433, 435 Cod contravențional și stabilirii de temeuri legale pentru privarea persoanei de libertate, respectiv pentru aplicarea măsurii date de constrângere, agentul constatat, concomitent cu constatarea faptei, va acționa corespunzător.

38. La constatarea faptelor comise de către persoane cu funcții de demnitate publică care, potrivit prevederilor legale speciale, dispun de inviolabilitate jurisdicțională, se va asigura respectarea dispozițiilor respective.

39. În privința persoanelor care beneficiază de imunitate diplomatică, potrivit dispozițiilor art.5 alin.(2) Cod de procedură penală, procesul penal, care respectiv cuprinde și procesul de constatare a faptei prevăzute la art.264¹ alin.(1) și (3) Cod penal, se efectuează în conformitate cu prevederile Convenției de la Viena cu privire la relațiile diplomatice, încheiată la 18 aprilie 1961, în vigoare pentru Republica Moldova din 25.02.1993.

În conformitate cu convenția dată, diplomații se bucură de imunitatea de jurisdicție penală absolută a statului acreditar, care cuprinde și imunitatea de jurisdicție administrativă (contravențională). În acest sens sînt relevante și prevederile art.4 alin.(2) Cod contravențional, care stabilesc că nu pot fi supuși răspunderii contravenționale reprezentanții diplomatici ai statelor străine care nu cad sub incidența jurisdicției contravenționale ale Republicii Moldova.

În asemenea circumstanțe, agenții cu statut diplomatic, nu pot fi supuși și obligați la efectuarea testării alcoolscopice, efectuarea examenului medical pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei sau la recoltarea probelor biologice, acțiuni care constituie activitate de constatare a faptei și implicit de jurisdicție națională.

Persoana suspectată de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, legitimată în mod corespunzător ca persoană cu statut diplomatic, va fi exceptată de la efectuarea acțiunilor specificate cu caracter de constatare și de la luarea de mărturie.

În cazul stabilirii circumstanțelor care dau temei de a formula o bănuială rezonabilă cu privire la conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate de către un agent diplomatic, agentul constatat va întreprinde măsurile necesare pentru înregistrarea în mod corespunzător a cazului, elucidării la maxim posibil a circumstanțelor cazului și administrarea probatoriului cu privire la caz prin acțiuni a căror efectuare este posibilă fără implicarea și participarea agentului diplomatic, a membrilor familiei lui, precum și fără cercetări legate de mijlocul de transport și de bunurile acestuia.

În cazul pornirii urmăririi penale, după efectuarea investigațiilor necesare și administrarea la dosar a probelor suficiente, concludente și legale care ar confirma existența faptei și vinovăția agentului diplomatic ca făptuitor, cauza penală va fi

prezentată, în conformitate cu regulile stabilite, la Procuratura Generală pentru decizie în vederea inițierii procedurii de transfer de urmărire penală.

Concomitent, agenții constatatori, reprezentanții organului de urmărire penală și ai Procuraturii vor ține cont de faptul că, spre deosebire de diplomați, care se bucură de imunitatea de jurisdicție penală absolută, funcționarii consulari și angajații consulari se bucură doar de imunitate de jurisdicție penală funcțională și nu pot fi chemați în fața autorităților naționale ale Republicii Moldova pentru actele săvârșite în exercitarea funcțiilor consulare (Convenția de la Viena cu privire la relațiile consulare, încheiată la 24 aprilie 1964, în vigoare pentru Republica Moldova din 25.02.1993).

La stabilirea cazurilor de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate sau de comitere a infracțiunii prevăzute la art.264 alin.(3) Cod penal de către funcționari consulari și angajați consulari, se va proceda la constatarea faptelor în conformitate cu prezentele Instrucțiuni.

În toate cazurile stabilite de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate sau de comitere a infracțiunii prevăzute la art.264¹ alin.(3) Col penal de către agenți diplomatici, funcționari consulari și angajați consulari se vor întreprinde măsuri pentru informarea imediată a Ministerului Afacerilor Intrene sau Procuraturii Generale în vederea aducerii la cunoștință a faptelor reprezentanțelor diplomatice.

NOMENCLATOR

Înregistrat în Registrul nr.2 de
evidență a altor informații despre
infracțiuni și incidente

Către Instituția Medico-sanitara Publică
Dispensarul Republican de Narcologie

Nr. _____

Data _____

ÎNDRĂPTARE

mun. (or.) _____

ora _____

Prin prezenta, acționând în baza p.20 art. 13 al Legii cu privire la poliție, alin.(1) art. 1² al Legii cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnico științifice și medico-legale, alin. (4) art.7 al Legii privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope, p.6,15, și 17 ale Hotărârii Guvernului nr.256 din 16.04.2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, îndreptăm pentru examinare medicală în vederea stabilirii de ebrietate și naturii ei pe cetățeanul:

1. Numele prenumele patronimicul _____
2. Născut (ă) „_____” _____ 19 _____
3. Domiciliat (ă) _____
4. Tel: _____ ; 5. Identificată prin: _____

_____ seria, numărul documentului

Scopul și cauzele ce generează necesitatea efectuării examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei sunt: _____

Spre soluționare specialistului îi sunt stabilite următoarele obiective:

1. Este persoana în stare de ebrietate sau nu?
2. Dacă da, atunci care este natura stării de ebrietate, concentrația de alcool în aerul expirat și concentrația de alcool în sânge?

Totodată, acționând conform alin. 3 art.389 Cod contravențional și alin.(4) art.87 CPP preîntâmpinăm specialistul privitor la răspunderea pentru refuzul sau eschivarea de aș-i îndeplini obligațiile și pentru răspunderea conform art.312 CP în caz de prezentare cu bună știință a unor concluzii false.

Reprezentantul organului de constatare (organului de urmărire penală):

_____ numele, prenumele, patronimicul

_____ funcția, gradul, nr. legitimației

_____ semnătura

număr de evidență a
procesului -verbal _

PROCES-VERBAL
privind constatarea faptei de conducere a mijlocului
de transport în stare de ebrietate alcoolică

or. _____

_____ (data întocmirii)

început la ora _____
 finisat la ora _____

Agent constator _____
 (se indică funcția, numele, prenumele și organul din care face parte agentul constator)

Persoanele care asistă la acțiunea efectuată _____
 (se indică persoanele care au participat la efectuarea acțiunii și adresele lor în caz de necesitate sau numărul de telefon)

Temeiurile controlului _____

(miros de alcool din cavitatea bucală, instabilitatea pozei, dereglarea mersului, tremurul accentuat al degetelor, pleoapelor, comportament neadecvat)
 (se face inclusiv mențiunea că muștiucul a fost desigilat în prezența persoanei testate și i s-a explicat procedura testării alcoolscopice)
 (numele prenumele, n/1 și modelul mijlocului de transport condus de persoana supusă testării)

Specialist _____
 (se indică numele prenumele și instituția la care activează specialistul)

Persoana supusă testării _____ a fost informată că refuzul,
 (numele și prenumele)

împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical constituie infracțiunea prevăzută de art.264¹ alin.(3) Cod penal.

Concomitent i s-a explicat că potrivit pct.13 și 14 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, în cazul în care nu este de acord cu procedura testării, funcționarea aparatului de testare, rezultatul testării are dreptul de a-l contesta prin examinarea medicală cu recoltarea obligatorie a probelor biologice și că în acest caz urmează a fi însoțită de lucrătorul de poliție la cea mai apropiată instituție medicală abilitată, dar nu mai târziu de 2 ore după testarea alcoolscopică.

_____ (semnătura persoanei preîntâmpinate)

Mijloacele tehnice _____

(se indică mijloacele tehnice utilizate, nr. și seria de identificare a aparatului electronic condițiile de utilizare, inclusiv audio sau video utilizate)

Despre faptul utilizării _____ s-a comunicat persoanelor
 (nr. și seria de identificare a aparatului electronic)

care participă la acțiunea privind constatarea faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate, rezultatul testării alcoolscopice _____ a fost adus la cunoștința
(se indică concentrația de alcool în aerul respirat)
persoanei supuse testării contra semnătură, iar extrasul semnat de persoana testată și agentul constator se anexează la procesul verbal.

(semnătura persoanei)
Numărul de înregistrare a informației în Registrul nr.2 de evidență a altor informații despre infracțiuni a CRP _____ în cazul în care concentrația vaporilor de alcool este de 0.15 mg/l și mai mult în aerul expirat.

(se face mențiuni despre refuzul de a semna extrasul cu privire la rezultatul testării și motivele invocate de persoana testată se indică)

La procesul verbal au fost anexate _____
(fotografii, pelicule, înregistrări audio, video împachetate și sigilate)

Procesul verbal a fost dat citirii în prezența tuturor participanților la acțiune și li s-a explicat că au dreptul de a face obiecții _____
(obiecții și mențiuni ale participanților la acțiune în caz dacă sunt)

(în cazul refuzului de a semna procesul verbal se face mențiunea respectivă, indicându-se inclusiv motivele indicate de persoana testată)

Persoana testată

Persoane prezente

Agent constator

PROCES - VERBAL
de constatare a infracțiunii
 (în caz de stabilire a faptului conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate)

mun. Chișinău

_____ (data întocmirii)

început la ora _____
 finisat la ora _____

Agent constator al SPR a CRP _____

(se indică funcția, numele, prenumele și organul din care face parte agentul constator)

_____ ,
 acționând în conformitate cu prevederile art.273 Cod de procedură penală, examinând actele de constatare acumulate pe faptul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate și stabilind că potrivit procesului verbal privind constatarea faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolscoptică și/sau procesul verbal de examinare medicală de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei _____

(a se indica actul concret la care se face trimitere în procesul verbal)

_____ din
 data de _____ privind testarea alcoolscoptică și examinarea medicală a cetățeanului
 _____ , care a fost stopat și supus controlului pentru
 stabilirea

(numele, prenumele și patronimicul, anul, luna și data nașterii)

faptului conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate în timp ce se deplasa la volanului mijlocului de transport de modelul _____ , n/î _____ , pe

(tipul unității de transport)

(numărul de înmatriculare)

traseul _____ , din _____

(strada pe care se deplasează sau intersecția la care a fost stopat)

(localitatea)

am stabilit că concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat este de _____ ,

concentrația alcoolului în aerul expirat

iar concentrația alcoolului în sânge este de _____ .

(concentrația alcoolului în sânge)

În contextul celor expuse, ținând cont de faptul că în acțiunile conducătorului mijlocului de transport _____ se întrunesc elementele componenței de

(numele, prenumele și patronimicul, anul, luna și data nașterii)

infracțiune prevăzute de _____ , consider necesar de a dispune transmiterea

(aliniatul și articolul din codul penal)

materialelor acumulate _____

(a se indica toate actele care se transmit – procese verbale, bilete de trimitere, cu indicarea obligatorie a numărului de file,

fotografii, pelicule, înregistrări audio, video împachetate și sigilate)

_____ , organului de urmărire penală al CRP _____ în vederea
 examinării în ordinea art.274 Cod de procedură penală

Agent constator

(numele, prenumele, patronimicul)

**PROCES-VERBAL
de constatare a infracțiunii**

(în caz de refuz de a trece controlul în vederea stabilirii stării de ebrietate)

Or. _____

_____ (data întocmirii)

început la ora _____

finisat la ora _____

Agent constator al SPR a CRP _____

(se indică funcția, numele, prenumele și organul din care face parte agentul constator)

_____ ,
acționând în conformitate cu prevederile art.273 Cod de procedură penală, în prezența persoanelor

(se indică persoanele care au participat la efectuarea acțiunii și adresele lor în caz de necesitate sau numărul de telefon)

Temeiurile controlului _____

(miros de alcool din cavitatea bucală, instabilitatea pozei, dereglarea mersului, tremurul accentuat al degetelor, pleoapelor, comportament neadecvat)

(se face inclusiv mențiunea că muștiucul a fost desigilat în prezența persoanei testate și i s-a explicat procedura testării alcoolscopice)

(numele prenumele, n/î și modelul mijlocului de transport condus de persoana supusă testării)

Specialist _____

(se indică numele prenumele și instituția la care activează specialistul)

Persoana supusă testării _____ a fost informată că refuzul,

(numele și prenumele)

împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical constituie infracțiunea prevăzută de art.264¹ alin.(3) Cod penal.

Concomitent i s-a explicat că potrivit pct.13 și 14 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, în cazul în care nu este de acord cu procedura testării, funcționarea aparatului de testare, rezultatul testării are dreptul de a-l contesta prin examinarea medicală cu recoltarea obligatorie a probelor biologice și că în acest caz urmează a fi însoțită de lucrătorul de poliție la cea mai apropiată instituție medicală abilitată, dar nu mai târziu de 2 ore după testarea alcoolscopică.

_____ (semnătura persoanei preîntâmpinate)

Mijloacele tehnice _____

(se indică mijloacele tehnice utilizate, nr. și seria de identificare a aparatului electronic condițiile de utilizare, inclusiv audio sau video utilizate)

Despre faptul utilizării _____ s-a comunicat persoanelor

(nr. și seria de identificare a aparatului electronic)

care participă la acțiunea privind constatarea faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate, rezultatul testării alcoolscopice _____ a fost adus la cunoștința

(se indică concentrația de alcool în aerul respirat)

persoanei supuse testării contra semnătură, iar extrasul semnat de persoana testată și agentul constator se anexează la procesul verbal.

(semnătura persoanei)

Numărul de înregistrare a informației în Registrul nr.1 de evidență a infracțiunilor a CRP _____ în cazul în care persoana a refuzat trecerea
(numărul din R-1)
controlului privind stabilirea stării de ebrietate.

(se face mențiuni despre refuzul de a semna procesul verbal și motivele invocate de persoana testată se indică)

La procesul verbal au fost anexate _____
(fotografii, pelicule, înregistrări audio, video împachetate și sigilate)

În contextul celor expuse, ținând cont de faptul că în acțiunile conducătorului mijlocului de transport _____ se întrunesc elementele componenței de
(numele, prenumele și patronimicul, anul, luna și data nașterii)
infracțiune prevăzute de _____, consider necesar de a dispune transmiterea
(aliniatul și articolul din codul penal)
materialelor _____ acumulate

(a se indica toate actele care se transmit – procese verbale, bilete de trimitere, cu indicarea obligatorie a numărului de file,

fotografii, pelicule, înregistrări audio, video împachetate și sigilate)

_____, organului de urmărire penală al CRP _____
în vederea examinării în ordinea art.274 Cod de procedură penală.

Procesul verbal a fost dat citirii în prezența tuturor participanților la acțiune și li s-a explicat că au dreptul de a face obiecții _____

(obiecții și mențiuni ale participanților la acțiune în caz dacă sunt)

(în cazul refuzului de a semna procesul verbal se face mențiunea respectivă, indicându-se inclusiv motivele indicate de persoana testată)

Agent constator

(numele, prenumele, patronimicul)